

RADIO dla wszystkich

10 gr

Nr. 6. — Rok 1.

Popularny dwutygodnik radiowy

Warszawa, 11.XII.—24.XII.1938 r.

Spółeczny Komitet Radiofonizacji Kraju walczy o odbiornik popularny i tanie lampy

W poprzednich numerach „Radio dla Wszystkich” poruszaliśmy doniosłą sprawę odbiornika popularnego w Polsce i uniemożliwiającej dotychczas jego produkcję drożyzny lamp katodowych w naszym kraju. Obecnie mamy do zanotowania fakt, wymownie świadczący, jak słuszne było nasze stanowisko i jak konieczne jest najrychlejsze usunięcie istniejących wciąż hamulców radiofonizacji szerokich mas społeczeństwa polskiego.

Oto Spółeczny Komitet Radiofonizacji Kraju, zrzeszający w swych szeregach kilkadziesiąt największych i najpoważniejszych organizacji społecznych w Polsce, wystąpił do czynników miarodajnych z memoriałem w sprawie cen i produkcji lamp radiowych.

„Głównym hamulcem dalszej radiofonizacji kraju — stwierdza m. in. memoriał — jest przede wszystkim wysoka cena odbiorników, wywołana niewspółmierną w Polsce w stosunku do innych państw drożyzną lamp katodowych i finansowe uzależnienie fabryk radiotechnicznych i sieci rozprzedaży od kartelu lampowego... Ostatnia obniżka cen lamp katodowych, mająca według szumnych reklam dochodzić rzekomo do 40% — w praktyce ogranicza się do niewielkiej tylko obniżki w ogólnym koszcie lamp, koniecznych do radioodbiornika. Polega ona przede wszystkim na zmniejszeniu rabatów dla detalistów, bez realnego potanienia lamp dla przemysłu... Według cen porównawczych lamp katodowa, której cena w Polsce wynosi około 10 złotych, we Francji kosztuje tylko około 4 złotych, a w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej zaledwie zł. 2.65”.

Dalej memoriał stwierdza, że skartelizowany zagraniczny przemysł radiowy w Polsce znaczną część towarów do produkcji swej sprowadza z zagranicy, importując nawet gotowe części do lamp i odbiorników, co dzieje się z wybitną szkodą dla naszego

gospodarstwa krajowego. A przecież rozwój naszego przemysłu radiowego, związany ściśle z kwestią obronności kraju, jest również sprawą niezmiernie ważną dla tysięcy polskich pracowników radiotechnicznych.

„Skartelizowany przemysł lampowy w Polsce — czytamy dalej w memoriale — produkuje rocznie setki tysięcy lamp katodowych przy pełnym uzależnieniu produkcji polskich od obcych central zagranicznych. Stan ten winien ulec jak najszybszej, radykalnej zmianie... Polityka międzynarodowego kartelu lampowego, mającego faktycznie monopol na zaopatrywanie odbiorników radiowych, wzmacniaczy itd. na rynku polskim, opierając się w znacznym stopniu na imporcie z zagranicy, hamuje rozwój naszego gospodarstwa i przemysłu narodowego, uzależniając przy tym swą polityką kredytową fabryki sprzętu radiowego w Polsce, co przyczynia się do powolnego zaniku polskich przemysłowych placówek radiotechnicznych i zamyka drogę do eksportu naszego przemysłu.

Reasumując swe wywody, memoriał S.K.R.K. wysuwa szereg zasadniczych postulatów, damagując się m. in.:

Przeprowadzenia obniżki cen lamp katodowych do granic istotnie godziwych, a przystosowanych do siły nabywczej szerokich mas ludności „przez obniżkę cen usunie się jednak częściowo jedną tylko z przyczyn zahamowania radiofonizacji kraju, nie rozwiązuje natomiast całości zagadnienia i stan rzeczy na rynku radiowym w Polsce uzależni się w dalszym ciągu od zagranicy. Wobec tego S. K. R. K. zwraca się do czynników miarodajnych o nie mniej dla Państwa doniosłe umożliwienie jak najrychlejszego powstania krajowej produkcji radioodbiorników popularnych i lamp katodowych, wyprodukowanych w maksymalnym do osiągnięcia stopniu z materiału polskiego, z wykluczeniem tak w kierownictwie jak i wśród pracowników elementów obcych narodowi polskiemu, jak również o całkowite uniezależnienie tego przemysłu od kapitału obcego”.

Takie są, w ogólnych zarysach, tezy memoriału, Spółecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju w tej niezwykle doniosłej dla rozpowszechnienia radia w Polsce sprawie. Niewątpliwie też postulaty S. K. R. K. spotkają się wśród sfer miarodajnych z pełnym zrozumieniem i przychylnym przyjęciem.

Megafonizujemy wsie i miasta

Poza radiofonizacją idącą w kierunku jak największego nasycenia odbiornikami radiowymi całej Polski, wysuwa się dzisiaj na czoło radiowej akcji propagandowej sprawa instalacji silnych i odpowiednich głośników radiowych na placach publicznych, w wielkich salach teatralnych, kinowych, parkach i halach fabrycznych.

Nasz sąsiad zachodni zrobił w tej dziedzinie już bardzo wiele. Oświadczenia najwyższych dostojników państwowych, dużej wagi zarządzenia władz centralnych, a nawet w chwilach decydujących zarządzenia władz wojskowych, nadawane były przez radio i słuchane dosłownie przez cały kilkudziesięciomilionowy naród. Na czas tych ważnych audycji wstrzymywano pracę w fabrykach, pozostawiano w polu plug, zamykano w miastach sklepy, byle tylko móc zjawić się na placu przed urzędem gminnym, rosi, czy też na rynku miasteczka i wysłuchać wszystkich tych wiadomości, które znać powinien każdy obywatel.

Zdajemy sobie wszyscy sprawę, że w Polsce mimo 20-letniego okresu wytężonej pracy, wiele jeszcze mamy do zrobienia i wiele pilnych prac czeka w kolejce na wykonanie. Tym niemniej jednak kwestia zaopatrzenia polskich osiedli, miasteczek i miast w instalacje głośnikowe umożliwiające wspólne słuchanie ważnych i ciekawych audycji i wiadomości, jest sprawą pilną. Realizacją tego zadania winny zająć się w pierwszym rzędzie samorządy wiejskie i miejskie.

Gminy, powiaty, oraz zarządy miejskie w dobrze zrozumianym interesie własnym winny rozpocząć jak najprędzej akcję w kierunku zaopatrzenia swoich terenów pracy w instalacje głośnikowe, któreby służyły wszystkim. Oczywiście, że przy różnorodności potrzeb w dziedzinie kulturalnej akcja ta napotka na duże trudności. Kto jednak pracuje z oddaniem, ten nie zraża się przeciwnościami, a pokonuje je usuwając z drogi swej pracy wszelkie kłody z wiarą, że dobry cel i dobra sprawa zawsze wyjdzie zwycięsko z tej walki.

Dzisiaj już w Polsce tu i ówdzie znaleźć można w miastach rozorowe instalacje głośnikowe przeznaczone dla użytku ogółu. Są to jednak dopiero początki, raczej rozory tej pracy, która winna objąć wszystkie powiaty i gminy Rzeczypospolitej.

Jeżeli chcemy, by w chwilach groźnych i przełomowych, które przyszłość może nam przynieść, cały Naród był dobrze i szybko informowany, jeżeli chcemy, by samoobrona nasza na wypadek wojny rozporządzała sprawnym i doskonałym aparatem informacyjnym, to winniśmy dążyć do jak najszybszej realizacji na szeroką skalę zakrojonego planu wyposażenia polskich wsi i miasteczek w instalacje głośnikowe.

Przed organami samorządowymi otwiera się piękne pole trórczej pracy w imię podniesienia obronności kraju i kultury społeczeństwa.

Nowoobрани marszałek Sejmu Wacław Makowski wygłasza przemówienie transmitowane przez radio.

Obrady nowego Sejmu na fali radiowej

W służbie sprawozdawczej, jaką pełni w wielu dziedzinach mikrofon radiowy, specjalną rolę odgrywają transmisje z uroczystości i wydarzeń o charakterze ogólnopolskim. Umożliwiają one dzisiaj uczestniczenia w wielu doniosłych chwilach milionom radiosłuchaczy w całej Polsce, którzy skupieni przy swych odbiornikach, przenoszą się myślą i uczuciem do odległych miejsc, będących w danym momencie ośrodkami powszechnego zainteresowania.

Dzisiaj mikrofony radiowe docierają wszędzie, gdzie dzieje się coś godnego uwagi, a już zasadą jest ich obecność podczas wszelkich uroczystych wydarzeń.

W ostatnim czasie wysłuchaliśmy paru niezwykle ciekawych transmisji z Sejmu, który właśnie rozpoczął swe prace. Dzięki radiu mieliśmy możliwość usłyszenia tych, w których ręce złożyliśmy z pełnym zaufaniem część odpowiedzialności za to, co się dzieje w Rzeczypospolitej.

Treść numeru:

	Str.
WALKA W ETERZE TRWA DALEJ . . .	3
KĄCIK DLA MŁODYCH TALENTÓW . . .	3
OPOWIEŚCI CZARODZIEJSKIEJ SKRZYŃKI	4
PROGRAM DLA WSI	4
„ZA RADIOFONIZACJĘ WSI“	4
RADIOWA BITWA MORSKA	8
ZE WSPOMNIEN T. BOCHENSKIEGO . . .	8
PROGRAM MUZYCZNY	8
CO ZAWDZIĘCZAMY LAMPIE ELEKTRONOWEJ	9
NASZ PORADNIK RADIOTECHNICZNY	9
ODPOWIEDZI REDAKCJI	9
PROBA NERWÓW (HUMORESKA) . . .	10
NAJMILSZY PREZENT GWIAZDKOWY . .	10
ŚWIAT UKRYTY W SŁUCHAWKACH . . .	10
KĄCIK ROZRYWKOWY	10

3 i pół miliona zorganizowanych obywateli bierze udział w akcji radiofonizacji kraju

Szybkim krokiem zbliżamy się do miliona abonentów radiowych w Polsce. Wiele to — jeżeli się zważy, że jeszcze przed kilku laty czynnych było w Polsce zaledwie 300.000 odbiorników radiowych, a zarazem mało — gdy się porówna z potęgą radio- w innych państw.

Oto np. Niemcy mają około 11 milionów radioabonentów, Anglia — 8½ miliona, Francja — z górą 4 miliony, a Stany Zjednoczone — 30 milionów! Nawet Szwecja, zaludniona przez 6.200.000 zaledwie mieszkańców, Holandia, Belgia oraz Czechosłowacja przed podziałem jej ziem — przekroczyły każda milion radioabonentów. W tabeli statystycznej radiofonii europejskiej Polska stoi dziś wprawdzie na 2-mym miejscu — ale jeżeli idzie o stopień zradiofonizowania w stosunku do liczby ludności, to wyprzedza nas szereg daleko mniejszych państw.

A więc, gdy u nas odsetek zradiofonizowanych obywateli wynosi zaledwie około 3%, to w małej Danii (na d. I.I.1938) 19%, w Szwecji 17,3%, w Holandii — 12,8%, w Belgii 12,3%, w Szwajcarii — 12,1%, w Norwegii — 10,7%, w Anglii — 18,1%, w Niemczech — 13,2% (I.IV.1938), we Francji — 9,9%.

Rola pionierów i propagatorów radia, nie znana już dziś w zradiofonizowanych państwach Zachodu, w Polsce urasta do olbrzymiego znaczenia poślanictwa społecznego.

Zrozumiały to już dawno przede wszystkim organizacje społeczne i zawodowe, mające wśród swych zadań cele wychowawczo - kulturalne i oświatowe. Rozpoczęły więc w swych ramach organizacyjnych pracę radiofonizacyjną, wkrótce jednak doszły do wniosku, że taka praca w rozsypce mniej dać może rezultatów, niż zbiorowy wysiłek całego, zorganizowanego społeczeństwa. I oto powstał niedawno Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju, (początkowo jako Komitet Propagandy Radia), skupiając w swych szeregach około 20 największych i najżywczej organizacyj w Polsce, zarówno społecznych jak i zawodowych oraz — w poszczególnych dzielnicach kraju — szereg organizacyj regionalnych.

Siła organizacyjna i społeczna, jaką Komitet w swej pracy nad radiofonizacją Polski reprezentuje, jest naprawdę potężna: organizacje Komitetu zrzeszają bowiem w swych szeregach 3 i pół miliona zorganizowanych obywateli.

I nie ma w całym bodaj kraju takiego zakątka, gdzieby nie było jakiejś większej czy mniejszej jednostki organizacyjnej, jednego ze skupionych w S.K.R.K. związków i stowarzyszeń, a choćby tylko grupy ich czynnych członków.

Własna sieć organizacyjna Komitetu rozrasta się również coraz szerzej, szczególnie w ostatnim półroczu. Wszędzie powstają samorządne Komitety wojewódzkie czy regionalne — w największych ośrodkach życia kraju, powiatowe w poszczególnych powiatach, a wreszcie lokalne bądź gminne. W wielu też wsiach i osadach oracują delegaci lub pionierzy S. K. R. K. Nie mniej intensywnie, niż wszystkie te komórki Komitetu, działają w jego ramach i według opracowanych przezeń wytycznych w zakresie radiofonizacji, poszczególne organizacje.

Wiele z nich przytem posiada specjalne komórki poświęcone pracy nad rozpowszechnieniem radia w świetlicach, związkach i wśród ogółu zrzeszonych, bądź też w ośrodkach ich działalności. Szczególnie doniosłą rolę odgrywają tu np. takie organizacje, jak Zw. Pracowników Samorządu Terytorialnego, radiofonizujący gminy i wsie, jak Zw. Nauczycielstwa Polskiego, czy Stowarzyszenie Nauczycielstwa Chrześcijańskiego, radiofonizujące setki szkół, jak Związek Rezerwistów, Zw. Straży Pożarnych, Zw.

Strzelecki, Zw. Harcerstwa Polskiego, Zw. Inwalidów Wojennych, Zw. Osadników, Samopomoc Społeczna Kobiet, P.P.W., K.P.W., Zw. Zachodni, Rodzina Wojskowa, Rodzina Policyjna czy Rodzina Kolejowa.

Obok akcji uświadamiania obywateli o potrzebie i dobrodziejstwach kulturalnych i gospodarczych radia Komitet realizuje równocześnie intensywnie hasło radiofonizacji kraju. Organizuje więc i ułatwia zbiorowe zakupy odbiorników na dogodnych warunkach, organizuje obsługę techniczną odbiorników, szczególnie ważną dla wsi, przeprowadza praktyczne

kursy przysposobienia radiowego dla pionierów radiowych w organizacjach i gminach, poucza, jak organizować zbiorowe słuchanie radia. A przede wszystkim — pracuje wydatnie nad radiofonizacją świetlic (zradiofonizowano już 1.500 bezmała świetlic, szkół już około 5.000), gmin i wsi. Pokazna jest przy tym liczba wsi, zradiofonizowanych przy współpracy Komitetu w 100%.

Aby zaś pomóc w zdobyciu odbiorników radiowych najuboższej działwie szkół kresowych i świetlic dalekich wiosek nadgranicznych — S. K. R. K. organizuje zbiórki i impre-

zy dochodowe na ten cel, spotykając się wszędzie ze zrozumieniem i poparciem społeczeństwa. Popularne więc są znaczki S. K. R. K. na radiofonizację szkół, zbiórki odbiorników dla szkół i t. d.

Nie można też pominąć dorobku propagandowego Komitetu, jak zorganizowane przezeń wystawy radiowe (choćby D. W. R. w Warszawie, wystawy w Krakowie, Wilnie i t. d.), Dni Radia i inne masowe imprezy radiowe. Wspomnieć wreszcie należy o podjętej przez S. K. R. K. walce o tani, prawdziwie ludowy odbiornik radiowy. Jednym z poczyną Komitetu w tym kierunku jest choćby zastosowany ostatnio do władz memorial w sprawie obniżki cen lamp radiowych, ich produkcji i stworzenia narodowego przemysłu lampowego, i odbiorników popularnych w Polsce.

Słowem Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju, mimo swego krótkiego istnienia — ma już piękną kartę w kronice prac i wysiłków społeczeństwa nad radiofonizacją kraju. Udział jego, to realny i owocny wysiłek, uwieńczony już niejednym pięknym wynikiem.

W tych pozytywnych i ofiarnych pracach S. K. R. K. dla rozwoju i rozpowszechnienia radiofonii naszej, Polskie Radio współpracuje ze swą stroną z Komitetem jaknajściślej i jaknajprzyjaźniej, doceniając wartość jego wysiłków i konieczność ich popierania, jako czynnika obywatelskiego, będącego wyrazem głębokiego zrozumienia ze strony społeczeństwa polskiego nakazu chwili:

Radio w Polsce — pod każdą strzechą!

Ulubionym zajęciem młodzieży jest praca nad budową własnych odbiorników radiowych.

Wojna w eterze trwa dalej

Wszystkimi językami mówią stacje krótkofalowe

Posiadacz przeciętnie dobrego aparatu lampowego uczestniczy we wszystkich wielkich wydarzeniach i przemianach naszych czasów.

Na trzech zakresach: długim, średnim i krótkofalowym ustala sobie po oswojeniu się z odbiornikiem porę słuchania audycji informacyjnych w językach obcych, o ile oczywiście zna te języki.

Ale coraz częściej spotykają słuchacza niespodzianki. Wybrał się na przykład na słuchanie stacji niemieckiej, a słyszy mowę angielską, francuską lub zgoła... ukraińską. Pędzi do Anglii by posłuchać czegoś nowego, a tu go częstują językiem niemieckim, francuskim lub włoskim. Łapie Paryż — Francuz mówi po niemiecku, przybywa do Moskwy a tu gadają po węgiersku.

Istna wieża Babel w eterze światowym. Powszechnie pomieszanie języków.

Oczywiście wszystkie te przemiany językowe to nie rzecz przypadku, ale sprawa wszechstronnie opracowanego planu propagandowego państw, które chcą przekonać słuchacza obcego, że to one właśnie mają rację, a nie kto inny.

Dzieje się ten cały zamęt propagandowy na wszystkich trzech za-

kresach fal. Bezsprzecznie jednak najciekawszy jest zakres fal krótkich. Tu bowiem możemy usłyszeć Japończyka, który po angielsku, francusku i niemiecku zdaje całemu światu sprawę z postępów oręża japońskiego w Chinach.

Japończyk mówi obcymi językami komicznie ale prawidłowo. Nie drze się jak agitator sowiecki. Jest gentlemanem. Dobrze jednak zna psychikę słuchaczy zagranicznych i żeby ich nie znudzić, pozwala robić propagandę przepięknej i oryginalnej muzyce japońskiej, grze na instrumencie koto i śpiewowi.

Stany Zjednoczone zorganizowały całodziennie audycje w językach europejskich. Ich propaganda jest dyskretna, jest jakby próbą zbliżenia światów rozdzielonych nie tyle może ideami ile tysiącami kilometrów oceanu.

Ze zdumieniem przekonamy się, że głos Araba płynie ze stacji londyńskiej, w tym samym czasie, gdy w Palestynie rozlegają się inne głosy walczących z Anglikami Arabów.

Jeszcze milimetr — znów Arab, ale gadający, aż mu w gardle bulgocze. Stacja nadawcza... Rzym. Nie darmo Mussolini podczas swej ostat-

niej podróży po Afryce ogłosił się protektorem Mahometan.

Stacje generala Frana rewanzują się ostatnio stacjom bolszewickim, nadając swe podżegające mowy po liżpanku, kontraudycjami rosyjskimi. Wściekła Moskwa buczy na tej fali, ale nie może zagłuszyć stacji narodowych, które ostatnio dobrze odbiera się w Polsce.

W rodzinie krótkofalowej, do której zaliczają się jeszcze Cześć, Holendrzy, Francuzi, od czasu do czasu rozlegnie się głos amatora zagranicznego i polskiego z charakterystycznym powtarzaniem całych zdań i tajemniczym: ta ti ta.

Przybycie polskich stacji krótkofalowych, nadających program dla rodaków na obczyźnie i audycje informacyjne w językach obcych, od razu się zaznaczyło poziomem programu i kulturalnym tonem propagandy, wyróżniając się dodatnio wśród chaosu wojny w eterze.

Jeszcze czasem rozlegnie się na falach krótkich Islandia, która w spokoju opowiada o ostatnich potowach dalekomorskich, o troskach handlowych. I czuje się inny ton idący w takiej chwili od odbiornika, łagodny, dobry ton dalekiej wyspy.

Lecz najbardziej nroczytą chwilą i najpiękniejszym przeżyciem słuchacza radiowego, myszującego na falach krótkich, jest duchowe uczestniczenie w Mszy Św. na fali stacji watykańskiej. W niedzielę 13 listopada rozbrzmiała stacja watykańska pieśniami najpiękniejszego chóru kościelnego świata, kapeli sykstyńskiej.

I kuli ziemskiej, szumiącej w głosniku naszego odbiornika radiowego odgłosami wojny radiowej wszystkich z wszystkimi, przesłał przybyły do Rzymu, ks. kardynał Mundelein, reprezentant katolickiej Ameryki, błogosławieństwo i dobre słowo pokoju. (Ams).

Kącik dla młodych talentów

w programie rozgłośni stołecznej

W bieżącym sezonie zimowym wprowadzi Polskie Radio nowość, którą wszyscy przywitają z szczególnym uznaniem. Jest to „Kącik solistów”, przeznaczony specjalnie dla młodych adeptów muzyki, pianistów, skrzypków, śpiewaków itd. Dopuszczone zostały do mikrofonu młode talenty, które tutaj mają sposobność wypróbować swe siły, przyzwyczaić się do publicznego występowania,

a zarazem przedstawić się szerokim kołom słuchaczy. Audycje te nadaje rozgłośnia Warszawska 11 codziennie o godz. 16.30 do 17.10 oprócz sobót i niedziel. Impreza tego rodzaju okaże się bez wątpienia bardzo pożyteczna, wydobędzie bowiem na światło dzienne młode, nowe siły artystyczne, które nieraz znajdują się w ukryciu i tylko dzięki przypadkowi wypływają na powierzchnię życia muzycznego.

Zgasta po wsiach sława wędrównych dziadów...

Opowieści czarodziejskiej skrzynki radiowej

Nie dawno jeszcze były czasy, kiedy od wioski do wioski, od osiedla do osiedla wędrowali sobie różni ludkowie, tacy, co to nie sieją, nie orzą, a żyją. Szedł sobie taki, w pierwszej z brzoza chałupie stawał popasem, różne klechdy i gadki prawil, śpiewki śpiewał, na skrzypkach lub gęśli zagrał... Trza było — gdzieś, komuś krzywdą jakaś się działa, lub choróbko jakieś wlało i w boku kłóło — to i ludziskom nieszczęsnym dobrze poradził.

Jak sobie dziaduś taki siadł na ławie u pieca, jak zaczął prawić, co to on widział, co słyszał w czasie swojej

wędrówki, ile to różnych ciekawych rzeczy na świecie się dzieje, to wszyscy siedzieli zasluchani, choć nawet pilna robota była...

Dziś nie takie już czasy... Dziś już nie jedno dziecko z książek, co się w szkole na nich uczy, więcej wie od takiego, co pół życia na odpustach i jarmarkach strawił.

No i przecie jest radio.

Stoi sobie taka mała skrzyneczka na stole pod obrazami, nikomu nie wadzi, a ile to pożytku przynosi. Pokręcisz małą śrubkę, a to pudełko przenosi cię gdzie chcesz — do Warszawy? — to do Warszawy, chcesz do jakiego innego miasta, albo nawet zagranicę? Zaraz cię tam przeniesie — żebyś tylko te wszystkie języki rozumiał, którymi do ciebie radio gwarzy.

Przyjdzie zimowy wieczór, z obrządkiem dobytka już koniec i żaden chłopak ani dziewczucha na chałupki czy do karczmy na pijatykę nie poleci. Bo i po co? Pożał się Boże tej zabawy, kiedy tu, w chałupie, kapela Dzierżanowskiego, albo jaka inna, rżnie skoczno oberka, ciągnie kujawiaka, wycina mazura, aż serce wali z uciechy i same łydki do tańca się rwą.

Skoro przestanie grać muzyka, zaraz czarodziejska skrzynka zaczyna opowiadać o tym, co na świecie się dzieje, co trzeba robić, żeby na wsi nie było biedy i ciemnoty, jak prowadzić gospodarkę, aby jak najwięcej dochodu dała. A czasem to ci zacz-

nie opowiadać takie kawałki, że aż cię brzuch boli od śmiechu.

Siedziałbyś tak do północy, albo i do białego rana, bo czasu po próżnicy nie tracisz. Ot, dziewczuchy pierze drą, albo przędą, gospodyni koło statków się krząta, gospodarz chomąta opatruje, a chłopaczyska, jak chłopaczyska — tu coś popchnie, tam poprawi, ale najchętniej to by się z dziewczuchami prześmiewał.

I sąsiedzi się zejdą, bo przecie mądrego słowa zawsze posłuchać dobrze. Poniektóry i gazetę przyniesie, pod lampą siądzie i zacznie czytać na głos. Ale gazeta przychodzi raz na tydzień, a radio jest każdego dnia. Każdego dnia w gazetce południowej, albo w dzienniku wieczornym radio opowiada najnowsze wiadomości nie tylko z kraju, ale i z całego świata.

Niech tylko teraz przyjdzie jakiś wędrowiec, co całe życie po świecie chodzi, to nikt go słuchać nie będzie. Bo — jakże? — sami gospodarze więcej wiedzą, jak on. Cóż on może ciekawego powiedzieć? Nic. Plotki z miasteczka, albo to, kto z kim pil na jarmarku, albo kto się z kim pobił?

Nie ciekawi gospodarze takich nowin. Mają lepsze, rzetelniejsze wiadomości, co im opowiada czarodziejska skrzynka radiowa.

J. T

DOBRY I TANI ODBIORNIK RADIOWY — TO HASŁO PROGRAMU PRODUKCYJNEGO GÓRNOŚLĄSKIEJ WYTWÓRNI RADIOTECHNICZNEJ „SILESIA”
W KATOWICACH ul. Gliwicka 3.
Telefony Nr. 334-22 i 341-66

Wójt Jan Gruda z rejonu Spalskiego z darem P. Prezydenta R. P., odbiornikiem „SILESIA”.

Poza normalnym programem produkcyjnym odbiorników radiowych dla użytku prywatnego produkujemy specjalne odbiorniki

SZKOLNO-SWIETLICOWE

które pod względem jakości i ceny są bezkonkurencyjne, bo kosztują tylko:

zł. 131 sieciowe 3-lampowe na prąd zmienny
zł. 121 bateryjne 3-lampowe.

Słuchamy audycji WYST dla

Niedziela dn. 11.12. Jak zwykle nadana zostanie Gazetka Rolnicza o godz. 8.15 i „Przegląd Rynków Produktów Rolnych” o godz. 8.30.

O godz. 8.45 grać będzie zespół Pawła Rynasa. W programie tańce ludowe polskie i obce. O godz. 9.05 Pogadanka aktualna dla wsi.

Na popołudniową audycję dla wsi złożą się: o godz. 15.00 gawęda W. Trzaski, p. t.: „Kto luzem chodzi — w ciemnościach brodzi”, o godz. 15.15 praktyczna pogadanka roln., wygłosi J. Zdżienicki. O godz. 15.30 nadany zostanie dalszy ciąg obrazków z życia wsi p. t. „Zabłocie idzie ku światu” — w opracowaniu St. Dębowskiego. O godz. 15.50 — pieśni Niewiadomskiego, audycja słowno muzyczna. O godz. 16.10 pogadanka p. t. „Zróbmy coś dla zdrowia”.

Poniedziałek, dn. 12.12. — O godz. 18.00 pogadankę dla gospodyń wiejskich, p. t. „Sport zimowy w życiu dziecka” — wygłosi M. Rewieńska, 18.15 — zostanie nadana z Poznania pogadanka p. t. „Dlaczego przywozimy siano z zagranicy”, w opracowaniu inż. Z. Sztrancza.

Wtorek dn. 13.12. — Na audycję dla wsi złożą się: o godz. 18.00 Skrzynka Rolnicza w opracowaniu inż. W. Tarkowskiego, oraz o godz. 18.15 — pogadanka p. t. „Gospodarka pieniężna w samorządzie”. Pogadankę wygłosi St. Sienicki, rolnik z pow. Ostrów Mazowiecka.

Środa, dn. 14.12. — O godz. 18.00 pogadankę pod tytułem „Rolnicy polscy we Francji” — wygłosi p. St. Rączkowski. O godz. 18.15 — pogadankę z cyklu — Organizacja gospodarstw, p. t. „Rozkład zajęć w gospodarstwie w okresie zimowym” — wygłosi K. Żuławski.

Czwartek, dn. 15.12. — O godz. 18.00 — nadane zostanie słuchowisko dla młodzieży wiejskiej p. t. „Starodawnym zwyczajem” w opracowaniu T. Kosteckiego.

Piątek, dn. 16.12. — O godz. 18.00 — nadana zostanie z Wilna pogadanka J. Panasewicza p. t. „Wieś Mała idzie pod komasację”. O godz. 18.15 — inż. Fryderyk Zoll mówi będzie o „Podziale Polski na okręgi gospodarcze i klimatyczne”.

Sobota, dn. 17.12. — O godz. 18.00 Skrzynka Rolnicza w opracowaniu inż. W. Tarkowskiego. O godz. 18.15 — audycja literacka dla wsi.

Skorzystaj z przekazu rozrachunkowego, zamieszczonego na str. 5-ej

Radio alarmuje straż ogniową

Straż pożarna w Ameryce sięgnęła po fale radiowe, jako najszybszy łącznik. W Chicago istnieje już bardzo ciekawe urządzenie alarmowe w tamtejszej straży pożarnej. Wszelkie telefoniczne wezwania przyjmuje centrala straży pożarnej, a stąd wystarczy tylko dyżurnemu powiedzieć kilka słów do stojącego przed nim na biurku mikrofonu. Podaje on dokładne miejsce pożaru i który oddział ma tam wyjechać.

W tej samej chwili, gdy z ust jego padają rozkazy, rozbrzmiewają jego słowa z głośników umieszczonych w salach poszczególnych oddziałów straży pożarnej. Głos jego popłynął na fale radiowe, nadanej przez krótkofalową stację nadawczą. Tego rodzaju urządzenie alarmowe skróciło czas potrzebny od chwili wazwania straży pożarnej do chwili jej wyruszenia od 12 do 20 sekund, co już dużo znaczy, skoro warszawska straż wyruszy w 30 sekund po alarmie. (A.)

Światowy zasięg brytyjskiej radiofonii

Imperium Brytyjskie — to rozległe obszary, położone we wszystkich pięciu częściach świata, o ludności różnorodnej i to zgoda odmiennych obyczajach i upodobaniach. To też przed radiofonią brytyjską („British Broadcasting Corporation” w Londynie) trudne leżało do wykonania zadania i obowiązki.

Aby je spełnić ku zadowoleniu mieszkańców i metropolii i dominiów — radiofonia brytyjska pracuje równolegle dwoma torami. Pierwszy to program przeznaczony dla

europejskich wysp angielskich, a drugi — to program imperialny dla dominiów i kolonii. Angielska sieć radiowa, jeżeli chodzi o Europę, obsługuje obszar 95,000 mil. kw., zamieszkały przez 46 milionów ludności.

Odpowiednie rozplanowanie 16-tu stacji długo i średniofalowych pozwala na zaopatrzenie każdego z 5-eju regionów w 2 stacje, z których jedna nadaje program narodowy, a druga — regionalny. Dzięki takiej organizacji radiosłuchacze angielscy mają w każdej chwili do dyspozycji dwa różne programy.

Skolei omówić należy audycje imperialne które nadawane są na falach krótkich przez stację w Davenport. Cztery nadajniki tej stacji, pracujące z mocą zmienną od 5 do 50 kw., nadają na 15 różnych długościach fal programy dla poszczególnych dominiów i kolonii Imperium Brytyjskiego. W najbliższej przyszłości dla tych samych celów zainstalowane zostaną trzy dalsze krótkofalowe nadajniki o mocy od 40 do 50 kw.

Tak zorganizowana radiofonia brytyjska jest w stanie obsłużyć i europejską metropolię, i dominia w Kanadzie oraz Australii, i kolonie w Afryce i Azji. (K. A-ski).

Kosynierzy i młodzież wiejska na honorowej warcie przy mikrofonie.

„Za radiofonizację wsi”

Hasło „Radiofonizujmy Polskę!” przenika coraz większe masy obywateli, docierając nawet do najodleglejszych zakątków kraju. Gęsta sieć anten pokrywa nie tylko miasta i miasteczka, ale obejmuje nawet odległe od tych miast nierzaz zapadłe wsie.

Radio w swym zwyczajnym pochodzie wkroczyło na wieś, stając się przedmiotem szczególnego zainteresowania rolnika, który może dotychczas stronił od aparatu radiowego. I jeżeli dziś pragniemy dopatrzeć się zasług, poniesionych dla dobra rozwoju naszej radiofonii na wsi, to poza akcją propagandową, prowadzoną przez Polskie Radio i organizacje społeczne, widzimy wielki wkład pracy t. zw. „pioniera radia”.

O „pionierach radia” mówi się wiele i jeszcze więcej się pisze. Zapomina się jednak o gospodarzu, który pierwszy we wsi zakłada w chałupie radio nie dlatego, by samemu słuchać audycji, lecz by zapraszać sąsiadów i przekonywać ich o wielkich dobrodziejstwach, płynących z głośnika radiowego.

Taki „domowy sposób” propagandy radia jest celowy i skuteczny. W krótkim bowiem czasie wyrastają maszty antenowe na strzechach innych chałup, a niejednokrotnie szlachetna inicjatywa pioniera radiowe-

go doprowadza do całkowitej radiofonizacji wsi.

Władze, kierujące naszą radiofonią, doceniają wielki wysiłek tych zasłużonych pionierów radiowych, organizując specjalnie przeznaczoną dla nich konkursy z cennymi nagrodami. Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju, który działalność swą na wsi opiera przeważnie na tych bezimiennych działaczach radiowych, postanowił upamiętnić ich zasługi, wydając specjalną odznakę „Za radiofonizację wsi”.

W chwili obecnej S. K. R. K. sporządza listy kandydatów, którym nadana zostanie wspomniana odznaka. Wszelkie zapytania oraz wnioski w tej sprawie kierować należy do Zarządu Głównego S. K. R. K., Warszawa, ul. Górskiego Nr. 1.

ODBIÓR DETEKTORA NA GŁOŚNIK

Idealnie czuły i przystępny dla każdej kieszeni

głośnik detektorowy

SŁUCHAWKA POLTON

Zadaje we wszystkich sklepach radiowych

Zakłady Radiotechn. **POLTON** Warszawa, Żelazna 36

ROLA

o niezwyklej czułości i dobroci

jest powszechnie znana

Opisy i objaśnienia wysyła fabryka każdemu bezpłatnie

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI — od d. 11.XII do 17.XII

NIEDZIELA — 11.XII.

7.15 Pieśń „Ave Maria”.
7.20 Muzyka poranna w wykonaniu Ork. Rozgł. Katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego.
8.00 Dziennik poranny.
8.15 Audycja dla wsi: 1) Gazetka rolnicza, 2) Przegląd rynków produktów rolnych, 3) Zespół Pawła Rynasa. 1. Ogiński: Tesknota za ojczyzną — polonez, 2. Stefan Malinowski: Wale, 3. Edward Grieg: Taniec norweski, 4. Apolinary Kątski: Pozdrowienie z Wilna, 5. Aktualna pogadanka rolnicza.
9.15 Regionalna transmisja z Kola (przez Poznań): a) Reportaż wstępny, b) Msza św. śpiewana z Fary. Kazanie wygł. ks. kanonik dr. Jan Szmigielski, c) „Kolo w pracy i folklorze” — reportaż słowno-muzyczny.
11.00 „Z różnych stron” — koncert rozrywkowy (płyty).
11.45 Audycja dla wsi w programach radiowych — o mowie Józef Platek.
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.

PONIEDZIAŁEK 12.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00 Audycja dla szkół.
8.10—11.00 Przerwa.
11.00 Audycja dla szkół: „Jak jedno sznurowadło popsuło dzieciom wycieczkę” — pogadanka dla dzieci młodszych, wygł. dr. Z. Kozłowska-Wojciechowska (z Poznania).
11.15 Walce Straussa w różnych interpretacjach (płyty).
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00 Audycja dla kupców i rzemieślników: 1) Kiedy drobny kupiec jest wygodny dla hurtownika — wygł. Wacław Zaleski, 2) Za kilkanaście dni przystąpimy do obliczenia inwentarza — wygł. Władysław Cwikiel.
13.50 „Oratorium” — audycja dla liceów w oprac. T. Szeligowskiego (z Wilna).
14.00—15.00 Przerwa.
15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: „S. O. S.” — słuchowisko Janusza Meissnera (z Krakowa).
15.30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Ork. Rozgł. Wileńskiej pod dyr. Wł. Szczepańskiego.
16.00 Dziennik popołudn.
16.08 Wiadom. gospodarcze.
16.20 Kronika naukowa: „Biologia” — wygł. Stanisław Sumiński.
16.35 Najpiękniejsze kwartety klasyków wiedeńskich (z Poznania).
17.30 „Od Jordanu do Libanu” — felieton, wygł. dr. Z. Leśnodorski.
17.45 Muzyka (płyty).
17.50 20 lat przemysłu elektrycznego — wywiad z elektrykiem.
18.00 Audycja dla wsi: 1) Sport zimowy w życiu dziecka — pogadanka dla gospodyń — wygł. M. Rewieńska, 2) „Dlaczego przywołamy siano z za granicy?” — pogadanka — wygł. inż. Z. Sztrauc (z Poznania), 3) Muzyka (płyty).
18.30 Audycja strzelecka.
19.00 „Rozmaitości muzyczne” — koncert rozrywkowy (z Katowic).
20.35 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro.
21.00 Widoki rozwoju handlu polskiego — przemówienie min. Aut. Romana.
21.10 Koncert z okazji 50-letniego jubileuszu pracy kompozytorskiej Zygmunta Moczyńskiego. Wyk.: Chór i orkiestra Pomorskiego Towarzystwa Muzycznego chóry „Halaka”, „Chrystusa Króla”, „Dzwon” i „Lutnia” pod dyr. kompozytora Jana Marcinkowskiego (z Torunia).
21.40 Nowości literackie o mowie Jan Lorentowicz.
22.00 „Dzieje symfonii” — audycja w oprac. St. Golańskiego. Wyk.: Orkiestra Symfoniczna P. R. pod dyr. G. Fitelberga.
22.55 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.
23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

WTOREK — 13.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00 Audycja dla szkół.
8.10—11.00 Przerwa.
11.00 Audycja dla szkół: Z dzieł igły — pogadanka W. Śledzińskiego dla dzieci starszych (z Katowic).
11.15 Nasi ulubieńcy śpiewają (płyty).
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa (z Poznania).
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 „Mam 15 lat” — powieść mówiona J. Morawskiej dla młodzieży.
15.15 Skrzynka ogólna — dr. M. Stępowski.
15.30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgł. Łódzkiej pod dyr. E. Raabego (z Poznania). 1) Paweł Linke: Uwertura do opt. „Wesele Nakira”, 2) Ohlsen: Mia bella Neapoli — walc, 3) Kröger: Efektowna polka (na 2 skrzypce), 4) Pörschmann: Zakochana godzina — tango brawurowe, 5) Rixner: Viva Maria — pasodoble.
16.00 Dziennik popołudniowy.
16.05 Wiadomości gospodarcze.
16.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych.
16.30 Pieśni Corneliusa w wykonaniu T. Noller-Mazurkiewiczowej. Przy fortep. prof. L. Urstein.
16.50 Ukryte siły morza i wnętrza ziemi — pogadanka — wygł. F. Moskalik.
17.00 Utwory fletowe w wykonaniu F. Tomaszewskiego. Akomp. L. Kurpisz-Stefanova (z Torunia).
17.25 Na tropach przemysłu staropolskiego — pogadanka, wygł. R. Tomczyk.
17.35 „Z pieśnią po kraju” — audycję prowadzi B. Rutkowski.
18.00 Audycja dla wsi: 1) Skrzynka rolnicza — inż. Wacław Tarkowski, 2) Gospodarka pieniężna w samorządzie — pogadanka, wygł. Stanisław Sienicki.
19.50 Audycja dla robotników.
19.00 Koncert rozrywkowy. Wyk.: M. Ork. P. R. pod dyr. Z. Górczyńskiego, J. Żyński i W. Rapacki — 2 fort. M. Salecki — tenor.
20.35 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro.
21.00 Koncert symfoniczny (z Katowic). Wyk.: Ork. symfoniczna Tow. Muzycznego w Katowicach pod dyr. S. Lidzkiego-Śledzińskiego oraz S. Allinówna — fortepian.
22.00 Życie literackie w Rosji Sowieckiej — szkic C. Zgorzelskiego (z Wilna).
22.15 Koncert solistów (z Torunia). Wyk.: M. Wilkomirski — fortepian i K. Wilkomirski — wiolonczela.
22.55 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.
23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim.

ŚRODA — 14.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00 Audycja dla szkół.
8.10—11.00 Przerwa.
11.00 Audycja dla szkół: „Zmarwienie z kołaczem” — słuchowisko dla dzieci młodszych w oprac. Heleny Tymienieckiej z piosenkami Wł. Muzyka-Żmudskiego w wyk. zespołu „Kukielek Śląskich” (z Katowic).
11.20 Serenady na instrumentach solowych (płyty).
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 Nasz koncert — audycja muzyczna dla dzieci.
15.30 Muzyka obiadowa w wykon. orkiestry pod dyr. T. Kiesewettera (z Łodzi).
16.00 Dziennik popołudniowy.
16.05 Wiadomości gospodarcze.
16.20 „Dom i szkoła”: Wakacje a czytelnictwo młodzieży — gawęda dr. Antoniego Karpowicza.
16.35 Sergiusz Taniejew: Trio D-dur op. 22. Wyk.: 4. Dymek — fortepian, J. Salsacz — skrzypce, J. Drohomirecki — wiolonczela (z Katowic).
17.00 Od oddziałów ochotniczych do potężnej armii — odczyt, wygł. plk. dypl. Tadeusz Tomaszewski.
17.15 „Damy w krynolinie śpiewają...” — audycja muzyczna w opracowaniu Stanisława Roja (z Poznania).
18.00 Audycja dla wsi: 1) Rolnicy polscy we Francji — pogadanka — wygł. Stanisław Rączkowski (z Poznania), 2) Rozkład zajęć gospodarskich w okresie zimowym — pogadanka — wygł. Kaz. Zulfawski.
18.30 „Nasz język” — audycja w opracowaniu prof. Witolda Doroszewskiego.
18.40 „Dyskutujmy”: „Zgubny czy dodani wpływ kina na masę?” — dyskusję zagai Antoni Bohdziewicz.
19.00 Muzyka węgierska w wykonaniu M. Ork. P. R. pod dyr. Z. Górczyńskiego, H. Zachertówny — sopran, A. Jawora — skrzypce i Trójki Radiowej.
20.35 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro.
21.00 Koncert chopinowski. W programie: Sonata wiolonczelę i fortepian op. 65. Wyk.: Z. Rabcewiczowa — fortepian i T. Lifan — wiolonczela.
21.50 „O tak zwany spryciarstwo w literaturze” (Przy stoliku literackim) — dialog radiowy między Ferdynandem Goetlem i Konstantym Ildefonsem Gałczyńskim.
22.00 Folklor różnych krajów (płyty). Omówienie dr. Alicji Simonówny.
22.40 Wiedza i książka: Uczeń polscy o religiach Wschodu — odczyt Jana Kuczaży.
22.55 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.
23.05 Wiadomości z Polski w języku angielskim.

Ladosza.
15.00 Audycja dla wsi: 1) „Kto luzem chodzi, w ciemnościach brodzi” — gawęda Wacława Trzaski, 2) Praktyczna pogadanka rolnicza — oprac. Józefa Zdzienickiego, 3) „Zabłocie idzie ku światu” — obrazek z życia wsi w oprac. Stanisława Dębowskiego, 4) Pieśni Stanisława Niewiadomskiego — audycja słowno-muzyczna, 5) „Zróbmy coś dla zdrowia” — pogadanka — wygł. Józef Flisak.
16.30 Recital fortepianowy w wykonaniu Alex de Greff.

CZWARTEK — 15.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00 Audycja dla szkół.
8.10—11.00 Przerwa.
11.00 Jak i na czym ludzie grają — poranek muzyczny dla szkół powszechnych z objaśnieniami T. Mayznera.
11.25 W takcie trzy-czwarte (płyty).
11.57 Sygnał czasu z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 Psy na wojnie, w służbie policyjnej i sanitarnej — dialog w oprac. B. Dyakowskiego dla młodzieży (z Krakowa).
15.15 Kłopoty i rady: „Bridge czy posiedzenie” — dialog w oprac. Ireny Gombrowicz.
15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozgł. Katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego.
16.00 Dziennik popołudniowy.
16.05 Wiadomości gospodarcze.
16.20 „U inspektorki pracy” — audycja dla młodzieży licealnej wygł. J. Miedzińska.
16.40 Recital fortepianowy H. Werszeńskiej.
17.10 Walka nauki z niewiedzą — wrogim — odczyt wygł. Felicja Morecka-Bardowa.
17.20 „Nasze pieśni” w wykonaniu H. Zboińskiej-Ruszkowskiej (z Krakowa).
18.00 Audycja dla młodzieży wiejskiej: „Starodawnym zwyczajem” — w oprac. Tad. Kosteckiego.
18.30 Życiorys instrumentów: „Rodzina skrzypcową” (wiolonczela, altówka i skrzypce) — audycja w opracowaniu Z. Ławęskiej (z Wilna).
19.00 Koncert rozrywkowy (z Poznania). Wykon.: Zwiększona Ork. Rozgł. Poznańskiej S. Bestani i W. Jabłoński (duety i sola), E. Walkowiak i B. Kliszewski (duety na mandolinę i gitarę), L. Cwojdzinski (saksofon), M. Sauer — akompaniament.
21.00 Teatr Wyobraźni: „Księżę Niezłomny” — dramat Juliusza Słowackiego. Radiofonizacja dr. Z. Kosidowskiego. Osoby: Don Fernando, infant portugalski, Mulej wódz galer fezańskich, Król Fezu Feniksana, królowa Fezu, Don Henryk, brat Fernanda, Don Zuan, rycerz portugalski, Tarudant, infant Maurycjanów, Alfons, król portugalski, Selim, dozorca niewolników, Pierwszy niewolnik, Drugi niewolnik, Żara — niewolnica, Estrella, niewolnica, Chór niewolników.
22.00 Muzyka kameralna (płyty).
22.55 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.
23.05 Koncert muzyki polskiej. Wyk.: Orkiestra Symfoniczna P. R. pod dyr. G. Fitelberga.

PIĄTEK — 16.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00 Audycja dla szkół.
8.10—11.00 Przerwa.
11.00 Audycja dla szkół: „Księżę Józef” — słuchowisko dla dzieci starszych w oprac. G. Pauszer.
11.30 Pieśni i piosenki w wyk. R. Crooks (płyty).
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 „Hokus, pokus, dominicus” — audycja dla młodzieży w oprac. J. Gerzabka (z Poznania).
15.20 Poradnik sportowy.
15.30 Muzyka obiadowa w wykon. Ork. Rozgł. Wileńskiej pod dyr. W. Szczepańskiego.
16.00 Dziennik popołudniowy.
16.05 Wiadomości gospodarcze.
16.20 Rozmowa z chorymi ks. kapłan Michała Rękasa (ze Lwowa).
16.35 Pieśni w wyk. L. Martinson. Akompaniuje prof. L. Urstein. 1) Burleigh: Pieśni murzyńskie (negro Spiritual): a) Szeroka rzeka, b) Heav'n, heav'n... c) Ey'ry time i feel de Spirit, 2) Steinberg: Pieśń chińska, 3) Godziński: Impression du Japon (de Yedo), 4) Triandafilidis: Samiotissa.
17.05 „Pułkownik Stan. Becchi” (w 75-tą rocznicę zgonu) — felieton J. Wieleżyńskiego.
17.20 Recital klarnetowy J. Madeji. Przy fortepianie Wł. Rączkowski (z Poznania).
17.45 Jakie sporty może uprawiać kobieta? — pog. wygł. Aja Laskowska.
18.00 Audycja dla wsi: 1) Wieś Male idzie pod komasację — pogadanka wygł. Jan Panasiewicz (z Wilna), 2) Muzyka (płyty), 3) Podział Polski na okręgi gospodarcze i klimatyczne — pog., wygł. inż. Fryderyk Zoll.
18.30 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Sen nocy radiowej” — słuchowisko Witolda Zechentera. Muzyka Stanisława Mikuszewskiego.
17.00 Koncert rozrywkowy (ze Lwowa). Wykonawcy: Ork. Rozgł. Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Serechyńskiego, Henryk Sienkiewicz — skrz.
20.00 Koncert w wyk. Orkiestry Filharmonii Warszawskiej i Chóru Lipskiego Gewandhausu (150 osób) pod dyr. Hermana Abendrotha. — Transmisja z Filharmonii Warszawskiej. Giuseppe Verdi: Requiem. W przerwie ok. godziny 20.50 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro.
22.30 „Opowiadanie przyjaciela” — nowela Jana Miernowskiego.
22.45 Muzyka (płyty).
22.55 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.
23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

SOBOTA — 17.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00 Audycja dla szkół.
8.10—11.00 Przerwa.
11.00 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki” — prowadzi prof. Bronisław Rutkowski.
11.25 Muzyka operetkowa w wyk. Ork. Marka Webera (płyty).
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 „Jak to sobie wyobrażasz” — konkurs rysunkowy dla dzieci w opracowaniu Heleny Tymienieckiej (z Katowic).
15.30 Muzyka obiadowa w wykon. Ork. Rozgł. Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Serechyńskiego.
16.00 Dziennik popołudniowy.
16.05 Wiadomości gospodarcze.
16.20 Kronika literacka w opracowaniu A. Tretiaka prof. U. J. P.
16.35 Recital wiolonczelowy w wykonaniu Gabora Rejto. Przy fortepianie prof. L. Urstein.
17.05 Nasze sprawy: „Czym są dla nas uznania” — gawęda Cz. Babickiego.
17.20 „Z pieśnią i taniec przez Centralny Okręg Przemysłowy” — audycja muzyczna w opracowaniu J. Koszu.
18.00 Audycja dla wsi: 1) Skrzynka rolnicza — inż. Wacław Tarkowski, 2) Audycja literacka.
18.30 Audycja dla Polaków za granicą: 1) Gawęda, 2) Polska jest wszędzie, gdzie są Polacy — felieton, 3) „Harcerstwo zaoziarnskie w życiu i w pieśni” — audycja dla młodzieży w oprac. Z. Syrokomskiego (z Katowic).
19.15 „Jutro znów niedziela” — koncert rozrywkowy, Wykonawcy: Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górczyńskiego, A. Borey — piosenki, R. Narusiewicz — trąbka.
20.35 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro.
21.00 „Damy i huzary” — opera komiczna w 5-actach Lucjana Kamińskiego wg. komedii Aleksandra Fredry. Wykonawcy: Orkiestra i chór Teatru Wielkiego w Poznaniu oraz soliści: Major — E. Maj, Rotmistrz — A. Karpacik, Kapelan — K. Urbanowicz, Porucznik — A. Rączkowski, Orgonowa — St. Marynowicz, Dyndalska — M. Jełnowska, Aniela — Z. Fedyczkowska, Zofia — J. Musielewska, Fruzia — St. Bestani, Józia — J. Fontanówna, Zuzia — F. Kurowiakówna, Grzegorz — J. Gruszczyński, Rombo — W. J. Springer. W przerwie o godz. 22.55—23.00 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.
23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim.

WYBRANE AUDYCJE Z PROGRAMÓW

ROZGŁOŚNI REGIONALNYCH—od 11.XII do 24.XII

NIEDZIELA — 11.XII.

BARANOWICZE

11.00 „Radioodbiorniki przybywają na Polesie” — audycja w oprac. Zb. Cis-Bankiewicza i Jerzego Zapaśnika.

13.05 „Tajemniczy medalik” — M. Rodziewiczówny, historia Anny Boffal, wygnanej przez bolszewików z ziemi Mińskiej.

15.20 Echo przeszłości: „Uprawa roli przed czterdziestu laty” — pog. Jana Pieciukiewicza (z Wilna).

KATOWICE

7.10 „Rachunkowość gospodni wiejskiej” — pogadanka Anny Niesiolowskiej.

8.45 „Niepłodność u bydła zagraża racjonalnej hodowli” — pogadanka dr. Karola Rafińskiego.

9.05 „Organizacja pracy kulturalnej w ośrodkach robotniczych” — pogadanka Szymona Kędryny.

14.50—15.30 Popołudnie śląskiego rolnika — audycja słowno - muzyczna.

19.50 „W niedzielę przy żelazniku” — audycja regionalna w oprac. Stanisława Ligonia.

KRAKÓW

8.45 Pogadanka dla rolników: „Rolnik w zimie ma wiele pracy” — wygl. inż. Mieczysław Nowak.

9.05—9.15 „Rozmowy z rolnikami” przeprowadzi inż. Lech Rościszewski.

15.15—15.50 Gawęda regionalna: „Co się roz przytęfiło Staskowi Gąsiorowemu” — wygl. Jan Tylka.

LWÓW

8.45—9.15 „Poranek rolnika” — 1. Pozdrowienie, 2. Pogadanka rolnicza inż. Michała Zadwórnego p. t. „Czym jest obornik dla gospodarstwa rolnego”, 3. Muzyka popularna z płyt: a) Peci: Tempo, tempo—marsz (Ork. dęta), b) E. Młynarski: Mazur (I. Dubiska), c) Fr. Schubert: Moment musical (F. Kreisler), d) Peci: Salus Hungariae — marsz (Ork. dęta).

15.00 „Lwowska Warta” — „Spółdzielczość organizuje rzemieślników” — popularna audycja w opracowaniu Józefa Kulagi i Ludwika Dubiela z udziałem Chóru przy Spółdzielni w Prusach.

ŁÓDŹ

15.00—15.50 Audycja robotnicza: — „Od ziarenka do ziarenka — wypełni się miarą”. 1) Chór robotniczy pod dyr. Charuby, 2) Przemówienie robotnika n. t.: „Czy robotnik może oszczędzać?”, 3) Rozmowa z robotnicą, 4) Chór.

20.00 „W cieniu zagasłej sławy” (na marginesie wyścigów do Plocka) — felieton wygłosi Jan Zygmunt Jakubowski.

POZNAN

15.05—15.15 Wielkopolskie aktualia gospodarcze — red. Jan Frankowski.

14.40 Niedzielne popołudnie u wujaszka Kazia — audycja dla dzieci.

15.00—15.50 Dla naszego pogranicza — audycja w opracowaniu Dr. Bożeny Stelmachowskiej.

TORUŃ

8.45 Chwilka Kółek Rolniczych — gawęda w opracowaniu Alfonsa Banaszaka.

WARSZAWA II (Mokotów) 15.25 Koncert solistów. Wykonawcy: Irena Gadejska — sopran, Stefan Herman — skrzypce. Przy fortep. prof. Ludwik Urstein.

16.00 Muzyka taneczna w wykonaniu zespołu Jana Rózewicza.

WILNO

8.50 Wiadomości rolnicze. Transmisja do Baranowicz.

14.40 W świecie przyrody: „Głębokie doliny rzek” — pogadanka Stanisława Łapińskiego.

19.50 Wieczór świetlicowy w oprac. i wyk. zespołu młodzieży wiejskiej ze wsi Równe Pole pow. Osmiańskiego.

PONIEDZIAŁEK 12.XII.

BARANOWICZE

15.30 „Audycja dla gospodyń” — „Współpraca domu ze szkołą” — pog. Marii Gachowskiej. Rodzice pomagają szkole w wychowaniu dzieci.

KATOWICE

18.00 Za miedzą — audycja słowno - muzyczna z udziałem Orkiestry Rozgłośni Katowickiej.

KRAKÓW

18.00 Odczyt: „Przyroda pierwszym inżynierem i artystą” — wygl. inż. Władysław Müller.

18.15—18.30 Recital fortepianowy Małgorzaty Rudówny.

LWÓW

22.00—23.00 „Lwowskie portrety muzyczne”: Henryk Jarecki.

ŁÓDŹ

18.00 Rozmowę z radiosłuchaczami — przeprowadzi Dyr. Stanisław Nowakowski.

22.15—23.00 Koncert popularny. Wykonawcy: Chór żeński Mariański pod dyr. Bolesława Ulassa, Artur Wentland — fortepian.

POZNAN

8.55—9.00 Pogawędka dla kobiet.

18.00 Skrzynka rolnicza — listy radiosłuchaczy omówi inż. Dominik Starzeński.

TORUŃ

18.00 Pogadanka aktualna.

WARSZAWA II (Mokotów)

16.50 Kącik solistów. Śpiewa Michał Ślaski. Akomp. prof. Ludwik Urstein.

17.10 Panie posterunkowe na stanowisku — pogadanka, wygl. Jadwiga Kocanova.

21.35 Recital klarnetowy Ludwika Kurkiewicza. Przy fortepianie prof. Ludwik Urstein.

25.00 Recital śpiewaczy Ady Witowskiej - Kamińskiej — mezzosopran.

WILNO

8.45—9.00 „Powracamy do zdrowia” — audycja w opr. Dr. Aleksandra Ilarasowskiego.

18.20—18.30 Z naszego kraju: „Kraśnik w Ignalinie” — pogadanka Zygmunta Korybutiaka.

WTOREK — 13.XII.

BARANOWICZE

15.30 Przodowniczy zespół Intarski — pogadanka Jana Hylńskiego.

KATOWICE

14.35 Swaczyna u Dorotki — audycja dla dzieci w oprac. Ciochi Heli.

18.00 Zagłębie Dąbrowskie ma głos: a) „Żeromski i Gruszecki a Zagłębie” — pogad. Witalisa Krajewskiego, b) Co słyszać w Województwie Kieleckim — kronika.

KRAKÓW

15.15—15.30 „Czy wiecie, że...” w opr. dr. Jana Regulę.

18.00—18.30 „Miniatury kwartetowe” w wyk. Kwartetu smyczkowego Rozgłośni Krakowskiej w składzie: S. Mikuszewski (I skrz.), H. Nierychno (II skrz.), H. Zarzycki (altówka), J. Makowicz (wiol.).

LWÓW

14.00 Audycja słowno - muzyczna w jęz. ukraińskim: „Wigilia św. Andrzeja” — audycja w oprac. Włodz. Kowalczyka z udz. Chóru żeńskiego „Bohema” pod kier. Włodzimierza Baltarowicza.

14.50 „Poradnik rodzicielski” — w oprac. dr. Zygmunta Piotra Dąbrowskiego.

15.15—15.30 Skrzynka techniczna w oprac. inż. Józefa Mińskiego.

18.15—18.30 „Audycja dla wsi”. 1) Pogadanka rolnicza dr. Władysława Świrskiego „Szkoly kupieckie i spółdzielcze a młodzież wiejska”, 2) Muzyka ludowa z płyt W. Suchocki: Stokrotka — walc (orkiestra wiejska).

ŁÓDŹ

14.00 Koncert Życzeń Łódzkiej Rodziny Radiowej.

POZNAN

8.55—9.00 Pogawędka dla kobiet.

18.00 „Czy opłaca się hodować świń bekonowych?” — pogadanka rolnicza — inż. Stefan Hoser.

TORUŃ

13.50—14.00 Wiadomości z Pomorza.

15.15—15.30 „Pani na Golubskim Zamku” — opowiadanie dla dzieci Aliny Chyczewskiej.

18.00 Rozmowę z rolnikami przeprowadzi inż. Andrzej Mikiewicz.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.00 Zespół Pawła Rynasa. 16.50 Kącik solistów. Śpiewa I. Herlich. Akompaniuje St. Gawczyński.

18.45 Rola czynnika obywatelskiego w samorządzie — odczyt wygl. dr. Wacław Brzeziński.

WILNO

8.50—9.00 „Trzymaj się prosto” — pogawędka dla kobiet prowadzi Dr. Zofia Michajdzina.

13.05 Sprawy wiejskie: „Od chłopca do inteligenta” — pogadanka Eugeniusza Aniszczewskiego.

ŚRODA — 14.XII.

BARANOWICZE

15.30 „Poznajmy Polskę”: Wawel — pogadanka St. Mikutowicz.

KATOWICE

22.00 „Z życia gospodarczego Śląska: — Przemysł — wróg gospodarczy państwa” — pogadanka Leona Parencowicza.

22.10—23.00 „Podróż po Europie” — lekka audycja muzyczna w opracowaniu Janusza Woźniakowskiego i Tadeusza Pileskiego w wykonaniu zespołu „Śląskiej Pozytywki” z udziałem Orkiestry Rozgłośni Katowickiej.

KRAKÓW

14.40 Pogadanka dla kobiet: „Nowości kosmetyczne” w opr. dr. Fryderyki Ameisen-Distlerowej.

18.00 „Skrzynka techniczna” — w opr. Leonarda Czupryka.

22.00—23.00 Koncert wieczorny: „Z żelaznego repertuaru chórzysty” — w wykonaniu krakowskiego Chóru Akademickiego pod dyr. Adama Kopcińskiego.

LWÓW

18.05—18.30 „Młodzież lwowska przed mikrofonem”: „Z piosenki po Francji” — audycja dla młodzieży szkół średnich w wykonaniu uczniów II-go gimnazjum męskiego w Lwowie pod kier. prof. Wiktora Fiszer.

ŁÓDŹ

18.00 „Co czyni miasto dla potrzebujących pomocy” — pogadanka wygl. Tadeusz Wiślowski.

22.10 Koncert solistów. Wykonawcy: L. Guzowska - Ozińska, śpiew, I. Nietschówna — skrzypce, A. Heintze — akomp.

POZNAN

8.55—9.00 Pogawędka dla kobiet.

18.00 Rolnicy polscy we Francji — pogadanka, wygl. Stanisław Raczkowski.

22.00—23.00 Artyści naszej orkiestry grają. Wykonawcy: Eugeniusz Raabe — skrzypce, Józef Szolc — wiolonczela, Hieronim Szperka — fortepian, Leon Cwojdzński — klarnet.

TORUŃ

18.00 Rany drzew — pogadanka rolnicza — wygl. inż. Paweł Szulc.

18.10 Prace inwestycyjne Inowrocławia — pog. Stanisława Dolackiego.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.00 Zespół Stefana Rachonia. 16.50 Kącik solistów: śpiewa A. Ślavit Przy fortepianie prof. L. Urstein.

18.50 Demokratyzacja urzędów w stolicy — pog. wygl. dyr. Gastusiński.

21.25 Koncert lekkiej piosenki. Wykonawcy: M. Karwowska (sopran), A. Wasiel (tenor).

WILNO

18.05—18.50 Koncert Chóru Bratniej Pomocy Studentów Państw. Konserwatorium w Warszawie. Wykonawcy: Chór im. Karola Szymanowskiego pod dyr. Zygmunta Szczepańskiego.

CZWARTEK — 15.XII.

BARANOWICZE

14.00—15.00 Koncert Orkiestry Baranowickiego Pułku Piechoty pod dyr. Kpt. Jana Kiernowicza. Śpiewa Helena Rabszewicz-Czechowska.

15.30 Hodowla trzody chlewnej—pogadanka Piotra Lubego.

KATOWICE

18.00 Porady radiotechniczne (Jan Ciałohoty).

22.00 Rozmowę ze słuchaczem przeprowadzi Jerzy Tepe.

KRAKÓW

8.45—9.00 Skrzynka dla dzieci wiejskich w opr. Toli Rettingerowej.

LWÓW

18.05—18.50 „Audycja dla wsi”: 1) Pogadanka roln. inż. Mariana Biłyka p. t.: „Zimowe żywienie bekoniaków”, 2) Muzyka popularna z płyt: a) J. Strauss: Dwie polki (Ork. sal.), b) Fr. Suppe: Weseli chłopcy — uw. (Ork. Berl. Filh.). W przerwie Kom. Małop. Tow. Roln.

ŁÓDŹ

18.00 „Dajemy sierocie rodzinę zastępczą” — pogadanka — wygłosi insp. Róża Zawadzka.

22.00 „Pani domu z ołówkiem w ręku” — pogadanka wygłosi Waleria Chyrczakowska.

POZNAN

8.55—9.00 Pogawędka dla kobiet.

18.15 Skrzynka techniczna — listy radiosłuchaczy omówi inż. Marian Rajewski.

TORUŃ

18.00 „W żołnierskiej służbie” — felieton Mariana Rucińskiego.

18.15 Wiazanka piosenek żołnierskich — płyty.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.00 Kwartet „Schrammla” Wiktora Tychowskiego.

16.00 Kwartet Smyczkowy P. R. St. Włodarski — I skrz., E. Skowroński — II skrzypce, II. Trzonek — altówka, J. Mikulski — wiolonczela.

16.50 Kącik solistów. Śpiewa A. Cielecka - Dobrowolska. Przy fort. prof. L. Urstein.

WILNO

18.20—18.30 Skrzynkę ogólną prowadzi Tadeusz Łopalewski.

22.00—23.00 „Papa Haydn” — pogadanka muzyczna Konrada Antoniewicza z ilustracjami z płyt.

PIATEK — 16.XII.

BARANOWICZE

14.00 Skrzynka techniczna — omówi inż. Fryderyk Stark.

15.30—15.40 „Odzież” — pogadanka Dr. Tomaszewskiego.

KATOWICE

14.50 „Radiofonijna krajka”.

17.45 „Literatura śląska od Lompy do ks. Damrota” — pogadanka Mieczysława Tobiasza.

18.15 „Potrzeby organizacyjne rolnictwa na Śląsku” — pogadanka inż. Stefana Szumy.

KRAKÓW

14.20 Audycja dla dzieci: a) skrzynka w opr. Krystyny Krupińskiej. b) Poczytajmy sobie: „Antoni van Leeuwenhoek, pierwszy łowca bakterij”, czyta Lena Meyerholdowa, c) Muzyka (płyty).

LWÓW

8.10—9.00 „Godzina gospodyni”: a) Pogadanka inż. Emilii Radzikowskiej p. t.: „Kręć się kręć wrzeciono” (O przeróbce lnu), b) Porady, c) Wiadomości, d) Muzyka lekka z płyt.

14.00 Gazetka informacyjna w jęz. ukr. w red. Mikołaja Kowalewskiego.

14.10 Muzyka ukraińska z płyt.

ŁÓDŹ

18.00 Lekkie piosenki w wykonaniu Lidii Górskiej, akompaniament Nela Korwin-Korolkiewiczówna.

POZNAN

8.55—9.00 Pogawędka dla kobiet.

18.00 Skrzynka rolnicza — listy radiosłuchaczy omówi inż. Dominik Starzeński.

TORUŃ

17.45 O muzyce wiadomości dla wszystkich — audycja w opracowaniu Lucjana Guttry'ego.

18.15 Rozmowę z radiosłuchaczami — przeprowadzi dyrektor Bohdan Pawłowicz.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.00 Trio Polskiego Radia i Halina Donat-Niedbałówna — śpiew.

16.50 Kącik solistów: Gra na fortepianie Tatiana Wojtaszewska.

17.10 Pogawędka gospodarska: „Żywnienie jednym daniem”.

18.50 Frontem do przedmieść — frontem do Wisły — pog. wygłosi prof. B. Pniowski.

22.30 Utwory D. Poppera gra na wiolonczeli Kazimierz Blaschke. Przy fort. prof. L. Urstein.

(Dalszy ciąg. na str. 6-ej)

wypełnić,
odciąć
wplacić
na poczcie

Właściciel rozrachunku (nazwa wydawnictwa): DWUTYGODNIK „RADIO DLA WSZYSTKICH”		Nr. rozrachunku: 286
Na zł <input type="text"/> gr <input type="text"/>		
Wpłacający: (nazwisko)..... (imię)..... Pocztą..... miejscowości..... ulica..... numer domu..... numer mieszkania.....		
Data wplaty <input type="text"/>		

PRZEKAZ ROZRACHUNKOWY		Nr. rozrachunku: 286
na zł <input type="text"/> gr <input type="text"/>		
złote słownie.....		
Właściciel rozrachunku (nazwa wydawnictwa): DWUTYGODNIK „RADIO DLA WSZYSTKICH” ul. Chmielna 62 m. 1.		
POCZTA: Warszawa 1		
Podpis przyjmującego	Data wplaty <input type="text"/>	Numer nadawczy Stampel nadawcy

(Dokończenie ze str. 5-ej)

WILNO

17.45 „Audycja dla wsi“ 1) „O naszym rybactwie“ — pogadanka Aleksandra Kozłowski, 2) „Wiesz Małe idzie pod komasację“ — pogadanka Jana Panasewicza, 3) „Na swoją nutę“ — płyty (program bez zmian), 4) Poradnik rolniczy prowadzi Aleksander Przeglasiński.

SOBOTA — 17.XII.

BARANOWICZE

15.30 Audycja dla młodzieży wiejskiej.

KATOWICE

18.00 Dwa oboje i rożek angielski. Wykonawcy: Wojciech Smyk — obój, Paweł Więcek — obój, Jan Moryś — rożek ang., Ludwik van Beethoven: Wariacje na temat „La ci darem la mano“ z op. „Don Juan“ W. A. Mozarta.

KRAKÓW

18.10—18.30 Koncert Chóru Dzieci Krakowskich pod kier. Józefa Suwary.

LWÓW

18.15—18.30 Rozmowa ze słuchaczami dyrektora Juliusza Petry'ego.

ŁÓDŹ

18.00 „Wesoły dymek z komina“ — p. t. „Przez dziurkę od klucza“.

POZNAN

18.00—18.25 Klub mandolinistów „Echo“ pod dyr. Feliksa Kapala.

TORUŃ

18.00 Pasze soczyste na lato — pog. roln. wygl. inż. Andrzej Mikiewicz.

18.10 „Dybów — kolebka parlamentaryzmu polskiego“, felieton Stanisława Wałęgi.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.00 Orkiestra salonowa M. Winowskiego i M. Wróblewskiego.

15.10 Koncert muzyki polskiej. Wykonawcy: J. Szczygłówna (sopran) i Wł. Walentynowicz (fortepian). Akompaniuje prof. L. Urstein.

17.55 Przyszłość Warszawy — pog. wygl. prezydent m. Warszawy Starzyński.

21.00 Koncert solistów. Wykonawcy: Zofia Zeyland-Kapucińska (sopran), Henryk Trzonek (altówka). Przy fort. prof. Ludwik Urstein.

WILNO

13.05 Małą skrzyneczkę dla dzieci wiejskich prowadzi Ciocha Hala.

18.05—18.30 Sobótka speakera — zapow. ada Lech Beynar.

NIEDZIELA — 18.XII.

BARANOWICZE

8.50 Wiadomości rolnicze z Wilna.

13.05 Nasze wsie i miasteczka „Kosów poleski“ — pogad. Hanny Kuroczyckiej.

19.30 Wieczór świetlicowy w wykonaniu zespołu „Uciecha“. Tekst Leona Aleksandrowicza (z Wilna).

KATOWICE

7.10 „Ogrodnik śląski“, „Wiosna w adwencie“ — po-

gad. Władysława Włosika.

8.45 Pogadanka dla młodzieży Przysposobienia Rolniczego — wygłosi inż. Henryk Żywiecki.

9.05 Udział Ruchu Zawodowego w walkach o niepodległość Polski — pogad. Edwarda Wawrzonia.

14.50 Popołudnie śląskiego rolnika — and. słowno-muzyczna.

19.30 „W niedzielę przy żelazniku“ — aud. regionalna w opracowaniu Stanisława Ligonia.

KRAKÓW

8.45 Pogadanka dla rolników: „Znaczenie kompostu i stawiarci w gospodarstwie rolnym“ — wygl. Henryk Nidjól.

9.05 „Rozmowy z rolnikami“ — przeprowadzi inż. Lech Rościszewski.

14.55 Polskie piosenki. Wykonawcy: F. Bieniek (śpiew), T. Pilecki (akomp.).

LWÓW

8.45 „Poranek rolnika“ a) Pozdrowienie, b) Pogadanka inż. Franciszka Müllera „Co to jest wieś zorganizowana“, c) Pieśni w wykonaniu Chóru mieszanego z Czernelicy.

14.40 „Trochę pieśni, trochę słowa“. Odpowiedzi na listy w oprac. Cioci Ady oraz melodie i piosenki wybrane przez dzieci.

19.35 „Gospoda pod Lwem“ — lekka aud. pióra Wiktora Budzyńskiego.

ŁÓDŹ

13.05 Rozmowę z dziećmi przeprowadzi Ciocia Radio-wa.

15.00 Audycja robotnicza — „Dbamy o zdrowie dziecka“

1) Pogadanka wstępna dr. Tadeusza Mogilnickiego, 2) Chór dzieci, 3) Co to jest „Kropka Mleka“ — wygl. inż. Pomawicz, 4) Rozmowa z higienistką, 5) Chór dzieci.

20.00 „Wrażenie aktora z przedstawień szkolnych“ — felieton wygl. Władysława Krasnowieckiego.

POZNAN

11.20 Marsze i tańce polskie w wykonaniu Orkiestry Stowarzyszenia Kult.-Oświatowego „Spaw“ — pod dyr. Stefana Joskowiaka.

14.40 Niedzielne popołudnie u wujaszka Kazia — aud. dla dzieci.

TORUŃ

8.45 Chwilka kupiecka — w oprac. Alojzego Malewskiego.

19.30 Koncert kameralny — „Collegium Musicum“ — przy Miejskim Konserwatorium Muzycznym. Transmisja z sali gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.30 Koncert solistów. Wykonawcy: J. Godlewska—mezzosopran, St. Rachon—skrzypce. Przy fort. prof. L. Urstein.

15.05 Koncert symfoniczny. Transmisja z Filharmonii Warszawskiej. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonii Warszawskiej i Chór „Gewandhaus“ z Lipska pod dyr. H. Abendrotha oraz S. Zawadzka — sopran, J. Hupertowa —

mezzo-sopran, A. Michalowski — bas i A. Dobosz — tenor.

WILNO

8.50 Wiadomości rolnicze. Transmisja do Baranowicz.

14.40 W świetle przyrody: Sen zimowy zwierząt — pogad. Ireny Wolkowickiej. Transmisja do Baranowicz.

PONIEDZIAŁEK 19.XII.

BARANOWICZE

18.00 „Stół wigilijny“ — pogad. Walerii Dębno.

KATOWICE

18.00 Za miedzą — aud. słowno-muzyczna z udziałem Orkiestry Rozgl. Katowickiej.

KRAKÓW

22.00 a) „Na małej stacyjce“ — dramat radiowy pióra W. Biegańskiego, b) Wesołe drobniaki — koncert rozrywkowy w wyk. ork. rozgl. katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego.

LWÓW

18.05 „Lwowskie warsztaty naukowe“: „O Zakładzie Botanicznym Politechniki Lwowskiej“ — odczyt wygl. prof. Szymon Wierdak.

ŁÓDŹ

18.00 Rozmowę z radiosłuchaczami przeprowadzi dyr. Stanisław Nowakowski.

POZNAN

8.55 Pogawędka dla kobiet. 18.00 Skrzynka rolnicza — listy radiosłuchaczy omówi inż. Dominik Starzeński.

TORUŃ

22.00 Rozmowę z okrętami i statkami przeprowadzi Stanisław Zadrożny.

WARSZAWA II (Mokotów)

6.50 Kącik solistów. Śpiewa A. Helfreichowa. Przy fortepianie prof. L. Urstein.

17.10 Biedni leczą się w Ośrodkach Zdrowia — pogadanka — wygl. K. Kozakiewicz.

21.50 A. Wielhorski gra własne utwory.

WILNO

8.45 Audycja dla najmłodszych oprac. Jadwiga Badowska.

18.20 Z naszego kraju: „Trzy centra gospodarcze ziem północno-wschodnich“ — pogad. Jana Duchnowskiego.

WTOREK — 20.XII.

BARANOWICZE

18.00 Skrzynka rolnicza om. Tadeusz Kułakowski.

KATOWICE

14.55 Kukielki śląskie: „Wielka Tajemnica“ — Tekst i reżyseria Heleny Tymienieckiej. Piosenki w oprac. Władysława Muzyka-Żmudzkiego. Wykonawcy: Zespół Dziecięcy Rozgłośni Katowickiej.

18.00 Zagłębie Dąbrowskie ma głos: a) „Dziecko przed gwiazdką“ — reportaż z sierocińca i przedszkoli, Będzińskiego Wydziału Powiatowego — red. Konstantego Cwierka, b) „Co słycać w Województwie Kieleckim?“ — kro-

nika.

KRAKÓW

15.15 „Czy wiecie, że...“ w opr. dr. Jana Regulę.

LWÓW

14.00 „Piękna nasza Polska cała“: a) Pogadanka Stanisława Szymborskiego „Z wędrowek nad Niemnem“, b) Pieśni ludowe w wykonaniu Kwartetu Wokalnego pod dyr. Jana Rodera.

15.15 Skrzynka techniczna w oprac. inż. Józefa Mińskiego.

18.15 „Audycja dla wsi“: a) Skrzynka rolnicza w oprac. red. Władysława Góralewskiego, b) Chwilka spółdzielcza — w oprac. Czesława Zukityńskiego.

ŁÓDŹ

14.00 Koncert Życzeń Łódzkiej Rodziny Radiowej.

15.15 Literatura przez mikrofon dla wszystkich „Dzieci“ — Jana Brzozy.

POZNAN

8.55 Pogawędka dla kobiet. 18.00 Hodowla drobiu w małych gospodarstwach — pogad. rolnicza, wygl. dr. Jerzy Szumann.

TORUŃ

15.15 Rozmowę z dziećmi przeprowadzi Zofia Bogusławska.

18.15 Skrzynka techniczna — w oprac. Karola Miłobędzkiego.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.00 Zespół St. Rachonia. 16.50 Kącik solistów. P. Ry-nas gra utwory własne.

WILNO

8.50 Święty Mikołaj niesie gwiazdkę. Pogad. dla kobiet — prowadzi Janina Adolphiówna.

15.15 Harcerze wileńscy przed mikrofonem.

ŚRODA — 21.XII.

BARANOWICZE

18.00 Poznajmy Polskę: „Święta Bożego Narodzenia na ziemiach Polskich“ — pog. Ireny Tarzewskiej.

KATOWICE

14.40 „Na puszystych szlakah“ — pogad. dla młodzieży, wygłosi Jan Ciałotny.

22.00 Z życia gospodarczego Śląska. Kupiectwo na Zaozlu wg. Jerzego Ziemięckiego.

KRAKÓW

14.40 Pogadanka: „Spółdzielnie absolwentek szkół zawodowych“ — wygl. Maria Jagodzianka.

LWÓW

8.10 „Dzień dobry najmłodszym“: opowiadanie Zofii Kossak-Szczuckiej p. t. „Z turonem i z gwiazdką“, oraz piosenki i melodie dla dzieci.

ŁÓDŹ

18.00 „Życie m. Łodzi“ — „Urlopy robotnicze“ — pogad. red. Jana Wojtyńskiego.

POZNAN

18.00 Przegląd prasy rolniczej — inż. Irena Niewodniczańska.

TORUŃ

18.00 „Zima w ulu“ — pogad. rolnicza Stanisława Szydłowskiego.

18.10 Zwyczaje wigilijne — pog. ks. Florian Kaszubskiego (z Bydgoszczy).

WARSZAWA II (Mokotów)

16.50 Kącik solistów. Śpiewa T. Puchalska. Przy fort. prof. L. Urstein.

17.40 Muzyka w wykonaniu Malej Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego.

23.05 Koncert towarzystwa Krzewienia Muzyki Kameralnej. Wykonawcy: Kama Norka-Górecka (śpiew), S. Jarzębski (I skrzypce), T. Wróński (II skrzypce), Z. Adamska (wiolonczela), M. Szalecki (altówka). J. Lefeld (fortepian).

WILNO

13.10 „Drogi rozwoju Brasławszczyzny“ — pogad. wygl. Mieczysław Dramowicz.

18.00 Sport na wsi.

PIATEK — 23.XII.

BARANOWICZE

18.00 Ruch przedświąteczny w sklepach — pogad. Ludwika Pisuli.

22.00 Wigilje legionowe — aud. słowno-muzyczna.

KATOWICE

14.30 „Co kupię moim najbliższym na gwiazdkę“ — pogad. Stanisława Studnickiego.

19.00 Poradnik sportowy dla pracowników fizycznych w oprac. Kazimierza Hermanowskiego.

22.00 Rozmowę ze słuchaczami przeprowadzi Jerzy Tępa.

KRAKÓW

8.45 Skrzynka dla dzieci wiejskich w opr. Toli Rettigerowej.

22.20 Melodie ludowe w wyk. orkiestry Adama Hermana.

LWÓW

18.05 „Audycja dla wsi“ — a) Pogadanka rolnicza w jęz. ukraińskim inż. Romualda Hołoda p. t. „Hodowla owiec w zimie“, b) Muzyka popularna z płyt. W przerwie: Komunikat Małop. Tow. Roln.

ŁÓDŹ

18.00 Odpowiedzi na listy w sprawach technicznych — udzieli Wacław Janicki.

22.00 „Domy towarowe“ — pogad. wygl. Grzegorz Szamowski.

22.10 Koncert Życzeń Łódzkiej Rodziny Radiowej.

POZNAN

8.55 Pogawędka dla kobiet. 18.00 „Idźmy do Betleem“ — Jasełka dla dzieci, opracowane wg. starych tekstów przez Mariana Obsta i Kazimierza Piekarczyka.

TORUŃ

18.00 „Wigilia pod palmami“ — słuchowisko Bohdana Pawłowskiego (ze studia w Bydgoszczy).

WARSZAWA II (Mokotów)

14.09 Melodie narodów słowiańskich w wykonaniu Zespołu Pawła Rynasa.

21.00 Recita' fortepianowy Jana Ekiera.

22.10 Otto Nicolai „Boże Narodzenie“ — Transmisja z Berlina. Wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna i Chór „Deutschlandsender“ pod dyr. Karola List'a.

WILNO

18.00 Sport na wsi.

PIATEK — 23.XII.

BARANOWICZE

17.45 Gawędę ze słuchaczami przeprowadzi dyr. Zbigniew Cis-Bankiewicz.

18.00 Domowy wyrób nart — pogad. Wincentego Butryma.

KATOWICE

14.50 Radiofonizacja kraju. 17.55 Kolędy dla świetlic w wyk. zespołu świetlicowego z Nowego Bytomia pod dyr. Norberta Breguly.

18.15 „Potrzeby nawozowe naszych gleb“ — pogad. inż. Mirosława Szczerbińskiego.

KRAKÓW

14.20 Audycja dla dzieci: a) Skrzynka w opr. K. Krupiańskiej, b) Opowiadanie Zofii Dembowskiej: „Wigilia małej Nataliki“, c) Muzyka (płyty).

LWÓW

8.00 „Godzina gospodyni“: a) Pogad. Zofii Gosiowej p. t. Gwiazdka najbardziej potrzebnych, b) Porady, c) Wiadomości, d) Muzyka (płyty).

14.00 „Gazeta Informacyjna“ w jęz. ukr. w red. Mikołaja Kowalewskiego.

ŁÓDŹ

17.45 Literatura przez mikrofon dla wszystkich „Dzieci“ — Jana Brzozy.

18.00 Pieśni adwentowe w wyk. Chóru miesz. Sodalicii Mariańskiej pod dyr. Kazimierza Golasińskiego.

POZNAN

8.55 Pogawędka dla kobiet. 18.00 Skrzynka rolnicza — listy radiosłuchaczy omówi inż. Dominik Starzeński.

18.15 Michał Kujawiak gra na dudach wielkopolskich i składa życzenia świąteczne.

TORUŃ

18.15 Rozmowa ze słuchaczami — dyr. Bohdana Pawłówna.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.00 Kwintet salonowy A. Miszulewicz.

16.05 Recital organowy Władysława Witoskiego. Transmisja z Konserwatorium Warszawskiego.

16.50 Kącik solistów. Śpiewa Lech Chmielec. Przy fort. prof. L. Urstein.

WILNO

17.45 Audycja dla wsi: 1) „Wielna i kożuch“ — pogad. inż. Jana Czerniewskiego, 2) Porady — prowadzi Aleksander Przeglasiński, 3) Z motywów ludowych (płyty), 4) „Jał zakładało kolo T. O. M.“ — pogad. Eugenii Łastowskiej.

SOBOTA — 24.XII.

BARANOWICZE

11.25 „Nim gwiazdka zaświeci“ — aud. słowno-muzyczna dla dzieci w oprac. Wandy Tatarkiewicz i Henryka Ładosza (z Warszawy).

KATOWICE

14.00 Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgl. Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego.

KRAKÓW

11.25 „Gwiazdka radiowa“, aud. dla dzieci.

LWÓW

11.25 „Żołna historia pajacyka Frycka“ — słuchowisko dla dzieci młodszych wg. noweli Zuzanny Rabskiej w opracowaniu i radiofonizacji Ady Artzt.

14.00 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego.

POZNAN

8.55 Pogawędka dla kobiet. 20.50 Z opłatkami u marynarzy — transmisja z Gdyni.

WARSZAWA II (Mokotów)

15.10 Koncert solistów. Wykonawcy: R. Zambrzycka (sopran), J. Tolkacz (fortepian). Akompaniuje prot. L. Urstein.

WILNO

11.25 „Choinka“ — aud. słowno-muzyczna dla dzieci.

13.05 Audycja życzeń dla dzieci wiejskich w oprac. Cioci Hali.

Sprawdził.....
Wpisał.....
Nr. listy rozrachunkowej.....

Dzień nadania.....

Wpłacam (y) tytułem
prenumeraty „Radio dla Wszystkich“

kwartalny (60 gr)	do.....	z.....	gr.....
półroczny (120 gr)	do.....		

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI-od d.18.XII do 24.XII

NIEDZIELA — 18.XII.

7.15 Pieśń „Najświętsza Panino”.
7.20 Koncert poranny w wykonaniu Ork. Rozgl. Wileńskiego pod dyr. Wł. Szczepańskiego.
8.00 Dziennik poranny.
8.15 Audycja dla wsi: 1) Gazetka rolnicza, 2) Przegląd rynków produktów rolnych, 3) Gra Kapela A. Zaremby.
9.15 Transmisja nabożeństwa z Kościoła św. Krzyża, Ks. Ks. Misjonarzy. Kazanie wygł. ks. kanonik dr. Jan Szmigielski.

Po nabożeństwie ok. godz. 10.30 Muzyka (płyty).
11.45 Muzyka w okresie świąt Bożego Narodzenia — felieton, wygł. E. Rudnicki.
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.03 Poranek symfoniczny (z Łodzi). Wykonawcy: Ork. Związku Zawodów Muzyków Chrześcijan pod dyr. Olgierda Straszynskiego, Barbara Kozłowska — śpiew.
13.00 Wyjątki z Pism Józefa Piłsudskiego.
13.05 Przegląd kulturalny.

13.15 Muzyka obiadowa (ze Lwowa). Wyk. Ork. Rozgl. Lwowskiej pod dyr. T. Seredyńskiego, L. Short — pios. W. Haliż — akordeon, St. Kania — baryt.
14.40 „Wszystkiego po trochu” — audycja dla dzieci w oprac. W. Tatarkiewicz i H. Ładosza.
15.00 Audycja dla wsi: 1) Transmisja z Kościoła (przez Poznań): a) Zwiedzanie zakładu doświadczalnego, b) Wchlewni zarodowej. Sprawozdawa prof. Jan Kilarski, 2) Nowiny ze świata — w oprac.

K. Plucińskiego (z Poznania), 3) „Uwertury wybitnych kompozytorów” — audycja słowno-muzyczna, 4) Zimowa pora w świetlicy — pogad. Weroniki Tropaczynskiej - Ogarkowej.
16.30 Arie operowe w wyk. Sławy Orłowskiej - Czerwińskiej. Przy fortepianie prof. Ludwik Urstein.
17.00 Originalny Teatr Wyobraźni: „Małżeństwo doskonałe” — premiera słuchowiska Leonarda White'a (Anglia). Przekład R. Mauszewskiego. Osoby: Janek Fanshave, Ha-

linka Fanshave. Reżyseria A. Wodzinowskiego.
17.30 Podwieczorek przy mikrofonie. Transmisja z sali Kasyńa Oficerskiego w Warszawie. Wyk. Mała Ork. P.R. pod dyr. Zdzisława Górzynskiego, Irena Ońska, N. Rosso, Chor Dana, H. Ładosz — (monologi i konfer.).
W przerwie o godz. 18.25: Chwila Biura Studiów.
19.30 Nowe nagrania popularnych utworów symfonicznych (płyty).
20.15 Audycja informacyjna: Wiadomości sportowe z

Rozgłośni P. R., Przegląd polityczny. Dziennik wieczorny, Tygodnik dźwiękowy. Nasz program na jutro.
21.20 „Kraina uśmiechu” — operetka w 5-actach Fr. Lehara. Wykonawcy: Ork. i Chór P. R. pod dyr. St. Dziągiewskiego, M. Karwowska, B. Kozłowska, J. Popławski, St. Witas i inni.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Kom. meteorologiczny.
23.05 Wiadomości z Polski (w języku angielskim).

PONIEDZIAŁEK 19.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00 Audycja dla szkół.
8.10—11.00 Przerwa.
11.00 Audycja dla szkół: „W Wojtusiowej izbie” — wiersze J. Porazińskiej z objaśnieniami H. Barskiej.
11.15 Tańce charakterystyczne (płyty).
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00 Koncert rozrywkowy (płyty).
13.30 „Moniuszko” (twórczość operowa) — audycja dla dzieci w oprac. J. Kołaczewskiego (ze Lwowa).
14.00—15.00 Przerwa.
15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: słuchowisko p. t. „O Janku co psem szyl buty” — wg. bajki Juliusza Słowackiego, opracował J. Mayen (wznawienie ze Lwowa).
15.30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Ork. Rozgl. Katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego.
16.00 Dziennik popołudniowy.
16.08 Wiadom. gospodarcze.
16.20 Kronika naukowa: Historia — wygł. prof. H. Mościcki.
16.35 Recital fortepianowy Ilysi Rodzińskiej.
17.15 O niektórych właściwościach języka współczesnej reklamy — odczyt wygł. dr. Zenon Klemensiewicz (z Krakowa).
17.30 „Sylwetki lutnistów staropolskich” — audycja w oprac. dr. Marii Szczepańskiej i A. Eplera (ze Lwowa). Wykonawcy: Trio gitarowe Adama Eplera, M. Szczepańska — objaśnienia, K. Wajda — recytacje.
18.00 Audycja dla wsi: 1) Robimy zakupy przedświąteczne — wygł. M. Bogdanowiczówna, 2) Muzyka (płyty), 3) „Elektryczność na wsi” — pogadanka wygł. inż. Wojciech Pirog.
18.30 „Pills i Tabet w piosenkach solowych i zespołowych” (płyty).
19.00 Audycja żołnierska.
19.30 Koncert rozrywkowy (z Łodzi). Wyk. Ork. Salono- wa pod dyr. T. Kiesewetter, J. Stefański — skrzypce, Ed. Reinhold — tenor.
20.35 Audycja informacyjna, Dziennik wieczorny, Wiadomości meteorologiczne, Wiadomości sportowe, Nasz program na jutro.
21.00 Muzyka wokalna w wyk. zespołu Jana Hoffmana. (L. Kozierówna — sopran, I. Wiskida — sopran, E. Sekarówna — alt, S. Wiśniewska — alt (z Krakowa).
21.40 Nowości literackie o mł. Jan Lorentowicz.
22.00 „Dzieje symfonii” — audycja muzyczna w wykonaniu Ork. P. R. pod dyr. G. Fiteberga. Słowo wstępne wygł. St. Golachowski. 1. W. A. Mozart: a) Symfonia B-dur Nr. 2 (K. V. 17), b) Symfonia C-dur Nr. 41 (K. V. 551) „Jowiszowa”. 2. L. Spohr: Fragmenty z IV Symfonii „Die Weihe der Töne” op. 86.
22.35 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Kom. meteorologiczny.
23.05 Wiadomości z Polski.

WTOREK — 20.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00 Audycja dla szkół.
8.10—11.00 Przerwa.
11.00 Audycja dla szkół: Od pisma klinowego do współczesnego druku — pogadanka dla dzieci starszych — w oprac. W. Frenkla.
11.15 Z twórczości Eryka Coatesa (płyty).
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 „Mam 15 lat” — powieść mówiona J. Morawskiej dla młodzieży.
15.15 Skrzynka ogólna — dr. M. Stępowski.
15.30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Ork. Salono- wej Rozgl. Poznańskiej pod dyr. E. Raabego.
16.00 Dziennik południowy.
16.08 Wiadom. gospodarcze.
16.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych.
16.30 Recital skrzypcowy Zd. Boesnera. Przy fortep. K. Wyrobek - Roesnerowa (z Torunia).
16.50 Dzwig — pogadanka inż. K. Monikowskiego.
17.20 Pogadanka aktualna.
17.00 Arie operowe w wyk. St. Drabika, Akomp. B. Wal- lek-Walewski (z Krakowa).
17.30 „Z pieśnią po kraju” — audycja prowadzi prof. B. Rutkowski.
18.00 Audycja dla wsi: 1) Skrzynka rolnicza — inż. W. Tarkowski, 2) „Rozkład zajęć w gospodarstwie w okresie zimowym” — pogadanka — wygł. K. Żulawski.
18.30 Audycja dla robotników.
19.00 Koncert rozrywkowy. Wyk. Mała Ork. P. R. pod dyr. Zdz. Górzynskiego, Maria Kaupé — sopran, Trio E. Zielińskiej.
20.35 Audycja informacyjna: Dziennik wieczorny, Wiadom. meteorologiczne, Wiadomości sportowe, Nasz program na jutro.
21.00 Koncert Towarzystwa Krzewienia Muzyki Kameralnej. Wyk. K. Norska-Górecka — sopran, Kwartet smyczkowy (St. Jarząbski — I skrz., T. Wroński — II skrzypce, M. Szaleski — altówka, Z. Adamska — wiolonczela). Akomp. J. Lefeld. Transmisja z Konserwatorium Warszawskiego. 1. K. Kurpiński: Fantazja na Kwarlet Smyczkowy: a) Adagio, b) Andantino, c) Presto, wykona kwartet. 2. K. Kurpiński: a) Pieśń wieśniaczki z op. „Jan Kochanowski”, b) Pieśń Basi z op. „Jan Kochanowski”, c) Dumka z op. „Dziadek”, d) Piosenka z op. „Nowe krakowiaki” — wyk. K. Norska-Górecka, 3. a) Nowskowski: Każdy po swoje- go — kwartet humorystyczny, b) F. Lessel: Kwintet fortepianowy op. 25 f-moll wyk. kwartet smyczkowy i J. Lefeld.
21.50 „Poezja wieku złote- go” — audycja w oprac. J. Krzyżanowskiego, prof. U. J.P.
22.05 Śląsk dzisiejszy — aud. słowno-muzyczna w oprac. Z. Hierowskiego (z Katowic).
22.55 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiad. dzien. wiecz. Kom. meteorologiczny.

ŚRODA — 21.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00 Audycja dla szkół.
8.10—11.00 Przerwa.
11.00 Audycja dla szkół: „Wigilia Dorotki” — słuchowisko L. Krzemienieckiej dla dzieci.
11.25 E. Sack - K. Schmitt-Walter: śpiewają (płyty).
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 Rozwiązanie zagadki historycznej dla młodzieży z dn. 18.XI.
15.05 „Nasz koncert” — audycja dla młodzieży. W programie utwory E. Griega w wyk. Ork. Rozgl. Lwowskiej pod dyr. T. Seredyńskiego (ze Lwowa).
15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozgl. Wileńskiego pod dyr. Wł. Szczepańskiego.
16.00 Dziennik popołudniowy.
16.08 Wiadomości gospodarcze.
16.20 Dom i szkoła: Zle i dobre sposoby dopomagania w lekcjach — odczyt, wygł. J. Kunicka.
16.35 Utwory woloncelowe w wykonaniu A. Wenske. Akomp. A. Wentland (z Łodzi).
17.30 Pisarze współcześni o żołnierzu (Aukleta „Polski Zbrojny”) — wygł. J. Piętkiewicz.
17.15 Koncert kameralny (z Krakowa). Wykonawcy: Krakowski Kameralny Zespół Instrumentalny pod dyr. Fr. Nie- rychty, H. Zbońska-Ruszkowska — sopran, J. Skawiński — flet. 1. J. S. Bach: Suita h-moll Nr. 2 na flet i ork. smyczk. 2. J. Marx: 4 pieśni na sopran z tow. ork. smyczk. 3. L. E. Larson: Sereńada na ork. smyczk.
18.00 Audycja dla wsi: 1) Przegląd prasy rolniczej — inż. I. Niewodniczańska (z Poznania), 2) Muzyka (płyty), 3) „Waga, najpilniejsze narzędzie w gospodarstwie” — pogadanka K. Wilmańskiego.
18.30 „Nasz język” — audycja w oprac. prof. Doroszewskiego.
18.40 Dyskutujemy: „Poświęcenie bez granic” — dyskusję zagał dialog J. Gombrowicz.
19.00 Koncert rozrywkowy (z Poznania). Wykon. Ork. Rozgl. Poznańskiej pod dyr. E. Raabego, dyrekcja i skrz., Zespół Rewellersowy Kl. Waberskiego, H. Stroińska-Doruchowa — sopran, Wł. Raczkowski — akompaniament.
20.35 Audycja informacyjna: Dziennik wieczorny, Wiadom. meteorologiczne, Wiadomości sportowe, Nasz program na jutro.
21.00 Opowieść o Chopinie — „Maria Wodzińska” — audycja w oprac. K. Stromen- gera. Przy fortep. J. Turczyński.
21.45 „Na przyjęcie Pana” — rozmowa adwentowa, wygł. ks. biskup dr. Józef Gawlina.
22.00 Hektor Berlioz (płyty).
22.55 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Kom. meteorologiczny.
23.05 Wiadomości z Polski (w języku angielskim).

CZWARTEK — 22.XII.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00—11.57 Przerwa.
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 Audycja dla młodzieży.
15.15 „Kłopoty i rady”: — „Święta, święta” — dialog w oprac. St. Górzynskiej.
15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozgl. Lwowskiej pod dyr. T. Seredyńskiego. 1. S. Nenhausen: Tajemnica kwiatów — walc. 2. L. Siede: a) Melodia, b) Pod półksiężycem. 3. Lemaire: Miłosny gawot. 4. W. Niemann: Taniec staroegipski. 5. Kjelruf: Koly- sanka. 6. Fr. Blon: Pizzicato z baletu „Sylvia”.
16.00 Dziennik popołudniowy.
16.05 Wiadom. gospodarcze.
16.20 Folklor różnych natio- dów (płyty). Węgry — oprac. A. Simonówny.
17.05 Co chorem i ich otoczeniu może dać przychodzą przeciwności — odczyt, wygł. dr. St. Karasiński (z Krakowa).
17.20 Utwory fortepianowe Pantano Włazigerowa w wykonaniu kompozytora (pianista bułgarski). 1. Na pustyni — nokturn. 2. Chumen — 6 miniatur na tematy bułgarskie op. 29: a) Kolyśanka, b) Pozytywka, c) Taniec wieśniaków, d) Pieśń, e) Humoreska, f) Taniec ludowy. Raczenica. 3. Pieśni i tańce bułgarskie op. 25: a) Pieśń, b) Taniec, c) Pieśń, d) Gospodarsko choro.
18.00 Audycja dla wsi. Na świątecznym urlopie — słuchowisko dla młodzieży wiejskiej w oprac. St. Młodzień- ca.
18.30 Życiorysy instrument- tów: Śpiewające drzewo (fagot, klarnet, obój, flet i t. d.), audycja w oprac. Z. Ławę- skiej (z Wilna).
19.00 Koncert rozrywkowy. Wyk. Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzynskiego, Siostry Barskie i St. Witas.
20.35 Audycja informacyjna: Dziennik wieczorny, Wiadomości meteorologiczne, Wiadomości sportowe, Nasz program na jutro.
21.00 „Pochodnie wieków” „Jerozolima wyzwolona” — w opracowaniu Z. Kossak.
21.30 Utwory choralne kom-pozytorów polskich w wyko- naniu Poznańskiego Chóru Ka- tedralnego pod dyr. ks. Gie- burowskiego (płyty).
21.45 „Na przyjęcie Pana” — rozmowa adwentowa, wygł. ks. biskup dr. Józef Gawlina.
22.00 Józef Haydn: (płyty).
22.55 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komu- nikat meteorologiczny.
23.05 Koncert kameralny w wykonaniu E. Umiańskiej — skrzypce i Z. Dygata — forte- pian. W programie muzyka polska. 1. Ignacy Paderewski: Sonata na skrzypce i forte- pian — op. 13 a-moll: a) Alle- gro con fantasia, b) Intermezzo, Andantino, c) Finale, Alle- gro molto, quasi presto. 2. Karol Szymanowski: 5 Mity: a) Źródło Aretusy, b) Narceiz, c) Dziady i Pan.

PIATEK — 23.XII.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty). 1) Lin- ke: Weselny walc, 2) Chami- nade: Pierette, 3) Bratton: Pa- rada piratów, 4) Wieniawski: Chertas (Totenberg — skrzyp- ce), 5) Rixner: Lazurowe nie- bo, 6) Waldteufel: Espana — walc, 7) Schulenburg: Sere- nade, 8) Jensen, ukl. Pagela: Szemrzący wietrzyk, 9) W. Richardz: Kastaniety — walc, 10) Apolonio: Sycyliana, 11) L. Różycki: Melodia (Toten- berg — skrzypce), 12) Hey- keus: Pod balkonem, 13) Brid- gewater: Prunela.
8.00—11.57 Przerwa.
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 Audycja dla młodzieży.
15.20 Poradnik sportowy.
15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Salono- wej Rozgl. Poznańskiej pod dyr. E. Raabego. 1. E. Kalman: Wiwat Hungaria — wiazanka mar- szów. 2. Giulio de Micheli: Róże i motyle — intermezzo. 3. Leopold Weininger: Radość miłości (Plaisir d'amour). 4. Leopold Bogusław: Krakowiak. 5. Petras-Gilbert: Cno- tliwa Zuzanna — kadryle.
16.00 Dziennik popołudniowy.
16.08 Wiadomości gospodar- cze.
16.20 Rozmowa z chorymi ks. Kapelana Michała Rękasa (ze Lwowa).
16.35 Paul Dukas: Uczeń czarnej księżniczki — scherzo symfoniczne (płyty).
16.45 W kraju czardasza i tokaju — felieton dr. M. Stę- powskiego.
17.00 Opowieść o Bachu — audycja w oprac. Ł. Kamiń- skiego (z Poznania).
17.45 Muzyka lekka (płyty).
18.00 Audycja dla wsi: 1) Rada rodzinna — felieton prawniczo-społeczny J. Zielen- czyk Kocanowej, 2) Nowiny leśne — red. Chocilowski.
18.30 „Pan jest miłośny” — fragment z powieści J. An- drzejewskiego p. t. „Ład ser- ca”.
18.50 Koncert.
19.15 Kartki z Finlandii — koncert rozrywkowy (z Kato- wic). Wyk. Ork. Rozgl. Kato- wickiej pod dyr. J. Leszczyń- skiego, L. Janicki — tenor, M. Kamiński — fortepian solo, J. Harald — akompaniament.
20.35 Audycja informacyjna: Dziennik wieczorny, Wiadomości meteorologiczne, Wiadomości sportowe, Nasz pro- gram na jutro.
21.00 „Na przyjęcie Pana” — rozmowa adwentowa wygł. ks. biskup dr. Józef Gawlina.
21.15 Koncert symfoniczny pod dyr. Grzegorza Fitelber- ga i Jerzy Żurawlew — forte- pian.
22.30 „Stefan Garczyński” — szkic literacki Jana Sztandyn- gera (z Poznania).
22.45 Muzyka (płyty).
22.55 Przegląd prasy.
23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komu- nikat meteorologiczny.
23.05 Wiadomości z Polski (w języku francuskim).

SOBOTA — 24.XII.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka (płyty).
8.00—11.00 Przerwa.
11.00 Audycja dla dzieci: Śpiewajmy koledy — prowa- dzi prof. B. Rutkowski.
11.25 „Nim gwiazdka zaświe- ci” — audycja słowno-muzycz- na dla dzieci w oprac. W. Ta- tarkiewicz i H. Ładosza.
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05 Audycja południowa.
13.00—15.00 Przerwa.
15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci. „W szczydry wieczór” — słuchowisko dla dzieci młodszych na motywach la- dowych opracowała Małgorzata Sterbówna (ze Lwowa).
15.30 Witaj gwiazdo złota — koncert w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzynskie- go z udziałem I. Gadejskiej- Zelechowskiej (sopran) i Chó- ru Zaremby.
16.25 „Wigilia na strażnicy, K.O.P.” — audycja ze Lwo- wa i Wilna.
16.40 Skąd pierwsze gwiaz- dy na niebie zaświecą — fe- lieton.
16.55 Koledy w wyk. Chór Mieszanego „Harmonia” z tow. ork. pod dyr. K. Prosnaka (z Łodzi).
17.20 „Drzwi zamknięte” — fragment z powieści Tadeusza Rittnera czyta St. Czajkowski (z Krakowa).
17.40 Boże Narodzenie w polskiej twórczości fortepia- nowej w wyk. St. Staniewicza.
17.55—18.00 Przerwa.
18.00 Koledy w wyk. Poz- nańskiego Chóru Katedralne- go pod dyr. ks. dr. Wacława Gieburowskiego (z Poznania). Transmisja do Stanów Zjed- noczonych Ameryki Płn.
18.30 Przemówienie wigilijne Prymasa Polski ks. kardynała dr. Augusta Hlonda (z Pozna- nia).
18.45 Audycja dla Polaków za granicą.
19.15 „Serca ludzkie się ra- dują” — audycja muzyczna, Transmisja z sali Konserwa- torium w Warszawie.
19.45 Z opłakiem u maryna- rzy — transmisja z Gdyni (przez Toruń).
19.55 Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepań- skiego z udziałem Zespołu Wokalnego „Pro Arte” pod dyr. Adama Ludwiga (z Wil- na).
21.00 „Nasza chonka” — au- cja literacko-muzyczna w oprac. W. Budzyńskiego (ze Lwowa).
21.55 Koncert wigilijny w wyk. Ork. i Chóru P. R. pod dyr. O. Straszynskiego z udz. T. Noller - Mazurkiewiczowej (mezzosopran) i H. Warpe- chowskiej (sopran).
22.40 „Adama Mickiewicza z Janem Czeczotem dialog o przyjaźni” według Korespon- dencji Filomatów opracował T. Szulc.
23.00 Koncert solistów.
23.50 „Boże Narodzenie na Zaolziu” — felieton Gustawa Moreinka (z Katowic).
24.00 Transmisja Pasterki z kościoła w Jabłonowie na Zaolziu (przez Katowice). Na- bożeństwo poprzedzi krótki reportaż.

Oszczędne lampy radiowe

Mieszkańcom wsi znane są dobrze kłopoty związane z utrzymaniem odbiorników bateryjnych.

Przy odbiornikach starego typu — koszty utrzymania sięgały do złotych 10 miesięcznie. Dzięki wprowadzeniu oszczędnościowych lamp dwuwoltowych zdołano ograniczyć te koszty do kilku złotych. Jednakże i ta kwota przekracza możliwości finansowe szerokiej mas rolników.

To też prawdziwą sensacją staje się ukazanie się na rynku nowych lamp amerykańskich o niezwykle oszczędnym zużyciu prądu. Lampy te zużywają bowiem zaledwie 50mA prądu żarzenia przy minimalnym napięciu 1,5 Volt. W stosunku więc nawet do obecnych lamp dwuwoltowych zużywają one niespełną połowę energii elektrycznej.

Dzięki niskiemu napięciu lampy te mogą być żarzone tylko jednym ogniwem typu suchego lub mokrego. Jak obliczają fachowcy, popularny odbiornik trzylampowy będzie mógł być zasilany jednym ogniwem żarzenia oraz baterią anodową w ciągu sześciu miesięcy przy sześciogodzinnym słuchaniu dziennie. Koszt więc całkowitego utrzymania odbiornika wyniosłby około 1,50 miesięcznie.

Należy więc życzyć aby lampy te, wytwarzane narazie przez Radio Corporation of America, ukazały się jak najrychlej u nas.

Marynarz właścicielem prywatnej floty wojennej

Radiowa bitwa morska u brzegów oceanu

Emerytowany bosman marynarki wojennej Stanów Zjednoczonych Mr. S. Gane jest dzisiaj jedną z najbardziej popularnych postaci amerykańskiego świata radiowego. Bo Mr. Gane jest ni mniej ni więcej jak tylko... właścicielem prywatnej floty wojennej, kierowanej falami radiowymi.

Przed dwoma tygodniami Mr. Gane przeprowadził właśnie na wybrzeżu Pacyfiku wielkie manewry morskie, połączone z ostrym strzelaniem. Wbrew ogólnie przyjętym zasadom tajemnicy wojskowej, samozwańczy admirał udzielił obszernego wywiadu zaintrygowanym przedstawicielom prasy radiowej.

„...W pewnej chwili — jak dobroduszenie oświadczył bosman Gane — straciłem panowanie nad jednym z moich automatycznie kierowanych krążowników. Nadaleń sygnał — zwrot w prawo! — okręt jednak pły-

nął dalej wprost na mnie otwierając na domiar w moim kierunku ogień z wszystkich wież działowych. Położyłem się na dnie to-dzi, manipulując gorączkowo nadajnikiem radiowym. Wreszcie udało mi się zatrzymać krążownik w odległości zaledwie paru metrów. Później stwierdziłem, że pod wpływem emocji sam pomyliłem sygnały”.

— Uchylmy rąbką tajemnicy. Mr. Gane nie jest milionerem, poświęcającym swój majątek studiom wojennym. Nie! Żyje on wyłącznie ze swej skromnej emerytury, drobne zaś oszczędności poświęcił całkowicie zbudowaniu miniaturowej floty wojennej.

Trzy krążowniki Mr. Gane liczą zaledwie 2 mtr. długości. Są one jedną wierną kopią znanych amerykańskich krążowników bojowych. Poruszane są one małymi motorami Diesla — zaś miniaturowe działa zioną groźnym ogniem kul... rewolwerowych. Każdy statek wyposażony jest ponadto w specjalny odbiornik radiowy, połączony z kilkoma małymi motorkami elektrycznymi. Kierowanie, tej „kieszonkowej” floty odbywa się przy pomocy przenośnego nadajnika — po prostu przez odpowiednie nakręcanie tarczy automatycznego telefonu.

Czy doświadczenie skromnego bosmana — którym zainteresował się już amerykański sztab morski — nie kryje w sobie przedsmaku wojny przyszłości? Czy w wojnie jutra po przez morderczy ogień dział zenitowych nie przenikną eskadry automatycznych samolotów? Czy nad okopami piechoty nie zjawia się bezduszne czołgi, kierowane falą radiową? Oto pytania, które nasuwają się zapewne naszym czytelnikom.

Myśl kierowania falami radiowymi jest niemal tak stara, jak wynalazek radia w ogóle. Już w 1911 roku pewien uczo-

niemiecki demonstrował na jeziorze Baden motorówkę, kierowaną telegrafem iskrowym. Wielka wojna przerwała te doświadczenia, które wznowione zostały dopiero w latach następnych, łącznie z rozwojem radiotechniki. Obecnie armie różnych państw rozporządzają samolotami, tankami i pancernikami, kierowanymi falami radiowymi.

Zasada kierowania falami radiowymi jest nader prosta w swym założeniu — złożona zaś w realizacji. Odbiornik radiowy wzmacnia impulsy fal radiowych, które włączają lub wyłączają obwody elektryczne, uruchamiające motory elektryczne. Te właśnie motory spełniają zadanie ręki ludzkiej. Mamy więc już samoloty, czołgi, samochody pancerne, okręty i armaty poruszane falą radiową. Wątpić jednak należy, czy przyszłe działania wojenne, odbywać się będą za pośrednictwem nieznanym, automatycznych narzędzi walki.

Chyba nie! Współczesna wojna wymaga użycia masowego wszelkich metod zarówno natarcia jak i obrony. Wszelkie precyzyjne maszyny są trudniejsze do seryjnego wyprodukowania oraz wymagają fachowej i doświadczonej obsługi. Ponadto stara wojenna zasada „że każda nowa broń znajduje wael swego silniejszego przeciwnika” ma rację bytu i w tym wypadku.

Wszystkie narzędzia walki, kierowane falami radiowymi, narażone są przecież na możliwość uszkodzenia. Ponadto nieprzyjaciel może uniemożliwić kierowanie drogą zaktóceń radiowych, względnie nadając podobne sygnały radiowe.

Eskadry lotnicze i morskie mogą więc w pewnej chwili zwrócić swe działa na siebie, lub miast na wroga w kierunku swojej armii. Każda broń jest obosieczna, jak powiadają... prawdziwi prorocy. A. M.

PROGRAM MUZYCZNY

W zapowiadanych na najbliższy dwutygodniowy okres audycji muzyki lekkiej na pierwsze miejsce wysuwa się pełna uroku i prześlicznych melodii operetka Lehara „Kraina uśmiechu”. Na falach śpiewnych arii i porywających rytmów tanecznych przeniesiemy się w niedzielę, 18.XII, o godz. 21,20 na daleki Wschód, do Chin. Niedzielne podwieczorki przy mikrofonie, jak zwykle bardzo atrakcyjne odbędą się dn. 11-go o godz. 17,20 w Łodzi, oraz 18-go w Warszawie. W audycji warszawskiej weźmie udział m. inn. Chór

Dana, który niedawno powrócił z zagranicy.

Wśród wielu innych, ciekawie zapowiadających się audycji muzyki lekkiej i popularnej tego okresu, wyróżnić jeszcze należy: audycję sobotnią 17-go o godz. 19,15 pod hasłem „Jutro znów niedziela” i czwartkową 22-go o godz. 19,00, z udziałem Stefana Witasa i Sióstr Burskich.

W omawianym okresie spodziewane są recitale licznych gości zagranicznych: 11-go o godz. 16,30 wystąpi pianistka holenderska Alex de Graeff; 15-go o godz. 16,40 pianistka duńska Halina Wereszeńska; 16-go o godzinie 16,55 śpiewaczka estońska Larissa Martinson; 17-go o godz. 16,55 wiolonczelista węgierski Gabor Rejto; 22-go o godz. 17,20 bułgarski pianista Pantcho Wladigerow jako wykonawca własnych kompozycji. Wspaniałym przeżyciem muzycznym będzie wykonanie Verdiego Requiem przez Chór słynnego Gemandhausu z Lipska i Orkiestrę Filharmoniczną pod dyktando światowej sławy kapelmistrza niemieckiego Hermana Abendrotha.

W sobotę 17-go o godz. 21,00 będzie wykonała opera komiczna Lucjana Kamińskiego „Damy i Huzary” wg. komedii Fredry.

Sobota 24.XII., dzień Wigilii, posiada swe odrębne oblicze radiowe. Koledy polskie dawne i nowsze, oryginalne, i w opracowaniach artystycznych wypełniają większą część programu. O 11,00 śpiewać koledy będą dzieci, o 15,30 rozpocznie się audycja „Witaj gwiazdko złota”; koledy z różnych części kraju rozebrzmia o rozmaitych porach dnia. O 18,00 śpiewać będzie jeden z najlepszych chórów kościelnych Europy, Poznański Chór Katedralny, o 21,00 Lwów nada audycję słowno-muzyczną „Nasza choinka”, po czym o godz. 21,50 rozpocznie się wielki koncert wigilijny w ryk. Chóru i Ork. P. R. pod dyr. O. Strazińskiego z udziałem solistów. Soliści, m. inn. Aniela Szlepińska, grać będą i śpiewać również od godz. 23,00.

Gdy speaker dał w dziecinna trąbkę

Ze wspomnień Tadeusza Bocheńskiego

Popularnego speakera warszawskiego p. Tadeusza Bocheńskiego zastaje w studio przy pracy; jest trochę zmęczony, ale jak zawsze w humorze. Korzystam z tego, że nadawany jest w tej chwili odczyt, aby porozmawiać o tym, jak było dawniej w radio.

— Jest pan przecież „sędziwym” speakerem i pewno przypomina pan sobie jak to było?...

— Przypominam sobie, przypominam sobie... adamsyt, chloropikryna, dwufosgen, iperyt...

Widząc moje przerażenie, pan Bocheński wyjaśnia, że kończy kurs „obrony przeciwlotniczo - gazowej” i dlatego ma pamięć trochę „zagazowaną”, zwłaszcza przed oczekującym go egzaminem.

W tej chwili zgasiło zielone światło w studio prelegentkim na znak, że odczyt skończony. Pan Bocheński daje mi znak ręką:

— Proszę o ciszę... otwieram pochłaniacz... aj, przepraszam... mikrofon!...

Następna audycja to transmisja z Katowic, mamy więc znów trochę wolnego czasu.

— Więc chciałaby pani wiedzieć, jak było 12 lat temu w radio?... Naprawdę z rozrzuśnięciem wspominał te chwile, kiedy to mnie samego, początkującego speakera, mikrofon onieśmiał i wprowadzał w jakiś niepokojąco - tajemniczy, nastrój

Wszystko było takie nowe, nieznane. Wszystko było eksperymentem, czasem nawet trochę naiwnym. Jak na przykład nadawanie sygnału czasu. Dzisiaj nadajemy go bezpośrednio z obserwatorium, dawniej, pewno pamiętają to starzy radiosłuchacze, że godzinę dwunastą oznajmił dźwięk trąbki. Dmąc w ten mały miedziany, jakby dziecinny róg, speaker podawał czas.

Mieliśmy pozatem tylko jedno studio. Dla wykonawców różnego rodzaju i dla speakera. Nie było tylu sygnałów świetlnych, ułatwiających dzisiaj pracę. Amplitikatornie dzieliły od studia duże oszklone drzwi — to też często podawało się znak ręką, co było zupełnie wystarczającym sygnałem dla technika w amplitikatorni. Czasem ta prostota mściła się, i to w sposób zabawny. Kiedyś naprzykład dr. Stępowski miał swoją „skrzynkę ogólną”. Tematem rozmowy ze słuchaczami była historia powstania najmłodniejszego wówczas przeboju „Całuję twoją dłoń, Madam...” Dr. Stępowski opowiadał słuchaczom, iż kompozytor napisał tę melodię, poświęcając ją swojej żonie, którą bardzo kochał. W czasie pogadanki miałem nadać jako ilustrację płytę z przebojowym tan- giem. W omówionej chwili podałem — jak zwykle — znak do amplitikatorni machnięciem ręki, aby technik włączył gramofon. Po chwili z mikro-

fonu rozlega się tubalny głos: „Tu Polska Agencja Telegraficzna...” W studio powiało grozą. Co to było?... Okazało się, że technik zapomniał o naszej umowie, iż ma włączyć w tej chwili gramofon i włączył następną audycję, którą były wiadomości prasowe, nadawane podówczas wprost z P.A.T.-a. Oczywiście, wśród radiosłuchaczy był śmiech, a w radio panika. Dzisiaj i ja się z tego śmieję, ale wtedy...

— A kogo pan pamięta z dawnych wybitnych wykonawców mikrofonowych?

— Wielkim świętem dla radia i dla radiosłuchaczy były koncerty śp. prof. Michałowskiego, który wtedy znajdował się w pełni sił artystycznych. Dyrygował też wówczas u nas większością koncertów Artur Rodziński, dzisiaj sławny na cały świat kapelmistrz, a w orkiestrze Dworakowskiego moziła się znana dzisiaj szeroko skrzypaczka Eugenia Umińska, podówczas młodzieńca i utalentowana uczennica konserwatorium.

Widząc, że p. Bocheński zerka z utęsknieniem do swych „gazowych” notatek, żegnam go.

— Bardzo panią przepraszam, ale muszę wszystko przypomnieć, bo przecież chciałbym zdać egzamin na kursie „celujaco” — dodaje śmiejąc się ze swej roli ucznia.

Dobrze

T. Bocheński przy pracy w studio.

Gawędy radioamatorskie

Co zawdzięczamy lampie elektronowej?

Jeden z bezsprzecznie najwspanialszych wynalazków XX wieku, lampa katodowa, wynaleziona około 1907 roku przez amerykańskiego inżyniera Lee de Foresta, składa się z banki szklanej, z której w sposób możliwie najdoskonalszy wypompowano powietrze; wewnątrz banki znajduje się drucik, pokryty cienką warstwą tlenku baru, lub toru, lub inną substancją, odznaczającą się wybitną zdolnością do wysyłania w przestrzeń elektronów, gdy drucik jest rozgrzany.

Elektrony są cząsteczkami elektryczności ujemnej, krążące nieustannie w każdym cieple. W metalu elektrony nie mogą wydostać się poza jego powierzchnię, „bombardując” ją bezskutecznie od wewnątrz. Gdy jednak rozgrzejemy ów metal — powierzchnia jego przepuści elektrony i pozwoli im wydostać się na zewnątrz.

Aby „wybić” te elektrony z drucika metalowego w lampie katodowej, otaczamy ów drucik rurką metalową, którą ładujemy dodatnio, przez przyłączenie tej rurki, t. zw. anody, do dodatniego bieguna baterii, a drucika do ujemnego jej drucika. Baterię taką będziemy nazywać „anodową”. Wskutek przyciągania się elektryczności o różnych znakach, elektrony — cząsteczki elektryczności ujemnej będą przyciągane przez rurkę metalową, naładowaną dodatnio. Pomiędzy anodą a drucikiem, wysyłającym elektrony, a zwanym katodą, utworzy się strumień płynący w próżni elektronów, po którym przepłynę od dodatniego bieguna baterii anodowej przez anodę lampy do katody, a stamtąd do ujemnego bieguna baterii prąd, którego wielkość zależna będzie od wielkości strumienia elektronów.

Wspominaliśmy już, że elektrony wysyła w przestrzeń tylko metal rozgrzany. Zatem musimy katodę naszej lampy rozgrzać. Robimy to przez przyłączenie do jej końców baterii, lub jakiegokolwiek innego źródła prądu, który przepływając przez drucik, rozgrzeje go lub nawet rozarzy, podobnie jak to czyni w żarówkach oświetleniowych.

Napięcie prądu anodowego, przepływającego przez lampę, jest zależne przede wszystkim od strumienia elektronów, przebiegających pomiędzy katodą i anodą. Gdy strumień ten będzie się składał z większej ilości elektronów, prąd anodowy napotka na mniejszy opór i przepłynie w większej ilości. Jeśli ten strumień będzie „rzadki”, to opór będzie większy i prąd przepływający tym strumieniem będzie miał mniejsze natężenie. Możemy zatem regulować wielkość strumienia elektronów, oddzielając katodę lampy od anody siatką, której będziemy naładowali napięciem względem katody albo dodatnio albo ujemnie.

Gdy ładunek siatki będzie dodatni, siatka będzie współdziałać w przepływie strumienia elektronów, przyciągając je najpierw samą, a potem posyłając dalej, w kierunku anody. Jeśli jednak siatka otrzyma napięcie ujemne względem katody, to będzie owe elektrony odpychać, bowiem ładunki elektryczne jednoimiennie odpychają się. W tym przypadku strumień elektronów będzie niezmiernie rzadki, albo nie będą one przepływały wcale do anody, wskutek czego prąd anodowy wcale przez lampę nie popłynie.

Z powyższego widzimy, że przykładając do siatki napięcie zmienne, będące rezultatem np. prądów pulsujących, otrzymanych z mikrofonu, możemy w obwodzie anody lampy otrzymać wahania prądu anodowego, znacznie większe od wahań napięcia ładującego siatkę. Możemy też np. przepuszczać przez lampę tylko połowę, (kierunek) napięcia siatki, wywołując zjawisko zwane detekcją, a polegające na przemianie prądów szybkozmennych „schwytanych” przez antenę odbiorczą na prądy pulsujące, które przetworzy nam na dźwięk słuchawka albo głośnik. Wreszcie możemy prostować prąd zmienny, przetwarzając go w pulsujący, którym możemy po wygłuszeniu zasilać anody lamp elektronowych w odbiorniku.

Lampa elektronowa zatem, jak widzimy, jest idealnym przekazywaczem, który nie tylko nie posiada żadnej bezwładności mechanicznej, właściwej wszystkim innym przekaz-

Cały świat ogarną krótkie fale

pierwszego olbrzyma włoskiego „EIAR”

Radiofonia włoska „Ente Italiano Audizioni Radiophoniche”, w skrócie: „EIAR”, pisze o sobie, że w tej chwili w Europie ona jedyną posiada największą, bo 100-kilowatową rozgłośnię krótkofalową.

Jest to właściwie centrum krótkofalowe, dysponujące 4-ma aparaturami nadawczymi, posługującymi się dwiema długościami fal.

Na terenie centrum krótkofalowego wybudowano 14 stalowych masztów, na których rozpięto anteny kierunkowe z następującym podziałem: Anteny I i II użyte będą dla audycji krótkofalowych przeznaczonych dla Abisynii i Libii; anteny III i IV — dla Dalekiego Wschodu; Antena V dla Ameryki Północnej i Kanady; Antena VI — dla Północnej i Środkowej Ameryki i wreszcie: Anteny VII i VIII — dla Południowej Ameryki. We wszystkich tych krajach i częściach świata-Imperium Włoskie ma albo swoje terytoria i ludność włoską i tubylczą, albo też emigrację włoską, z którą w ten sposób utrzymywać będzie skuteczny, bo bezpośredni i codzienny kontakt.

nikom, ale w dodatku może bardzo wydawnie wzmacniać wahaniami prądu, dając nam możliwość nie zniekształconego odbioru dalekich stacji nadawczych i przesyłania rozmów telefonicznych po przewodach i na wielkie odległości.

W. Frenkiel

Odpowiedni Redakcji

W. P. A. Kacpura w Tuchynie. — Brak miejsca nie pozwala nam na wydrukowanie uwag Pana o książce i radiu. Tymi milej było nam przeczytać, że wyszły one z pod pióra robotnika rolnego, a więc człowieka ciężkiej pracy fizycznej, umiającego jednak znaleźć czas na samokształcenie i godziwe rozrywki kulturalne.

W. P. Dr. Jerzy Preiss, we Lwowie. Audycja „Dyskutyjny” odbywa się obecnie w każdą środę w godz. 18.40 — 19.00. Broszurę p. t. „Dyskutyjny” przesyła bezpłatnie Polskie Radio, Warszawa 1, Zielna 25.

W. Pan Adam Wójcik w Wielgoleścu. — Prosimy o uważne przeczytanie artykułu wstępnego, jaki zamieszczamy w bieżącym numerze „Radio dla Wszystkich”. Przekona się z niego Pan, że zagadnieniem obniżki ceny lamp radiowych interesują się dziś zarówno czynnicy rządowi jak i największe masowe organizacje społeczne. Sprawa ta nie jest więc — jak Pan pisze — „wstydliwie przemilczana”. Wręcz przeciwnie; mówi się o niej i pisze coraz więcej, stawiając zagadnienie w sposób wyraźny i zdecydowany. Świadczy o tym chociażby artykuły, jakie sprawie obniżki ceny lamp radiowych poświęciło dotąd nasze pismo.

W. P. Stanisław Dołata w Poznaniu. — Dziękujemy za nadesłany nam wierszowany monolog, którego jednak nie będziemy mogli umieścić w piśmie.

W. Pan Adam Kryszak w Częstochowie. — Zagadnieniem radiofonizacji szkół powszechnych zajmuje się czynnie Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju, którego zarząd główny mieści się w Warszawie, ul. Górskiego 1. Broszurkę o audycjach radiowych dla młodzieży szkolnej otrzyma Pan pisząc pod adresem: Polskie Radio, Zielna 25. W tej chwili istnieje w całym kraju ok. 5 tys. szkół radiofonizowanych.

W. Pan Gustaw Cienciną w Trzcińcu. — Program stacji krótkofalowych przeznaczony jest zasadniczo dla polonii zagranicznej w Europie i poza oceanem. Audycje propagandowe w językach obcych nadawane są w pierwszym rzędzie dla cudzoziemców, korzystających z nich jednak i część młodzieży polskiej w Stanach Zjednoczonych, która nie władając dostatecznie dobrze językiem polskim nie zatraca jednak silnego poczucia związku z Macierzą.

300 organizacji w szeregach S.K.R.K.

Organizacje społeczne oraz zawodowe wykazują coraz większe zainteresowanie problemem radiofonizacji kraju, co też szeregi Społ. Komitetu Radiofonizacji Kraju rosną z każdym niemal dniem. W chwili obecnej S. K. R. K. liczy już 16 oddziałów wojewódzkich oraz około 140 oddziałów powiatowych, skupiających przeszło 300 związków społecznych i zawodowych.

W. Pan W. Rabenda w Duc de Thionlande (Francja). — Przesyłamy Panu numery okazowe pisma i prosimy o podzielenie się z nami wrażeniami, jakich doznają nasi rodacy, słuchając radia na obczyźnie. W Nr. 5-im znajdzie Pan artykuł naszego korespondenta z Francji. Serdecznie pozdrawiamy!

W. Pan Jan. Kostrzewski w Dąbrowie. — Znosząc specjalne wydania „dla wsi” i „dla miast” uczyniliśmy zadość życzeniu naszych licznych Czytelników, uważających powyższy podział za niepraktyczny i powodujący liczne pomyłki. Jak mógł Pan zauważyć zwiększyliśmy jednocześnie objętość naszego pisma, którego każdy numer liczy obecnie 10 stron i zawiera obfitą i urozmaiconą treść, przeznaczoną zarówno dla czytelników wiejskich jak i miejskich.

Za życzenia uprzejmie dziękujemy.

W. Pani Maria Markowska w miejsc. — Naszą najmłodszą rozgłośnią są Baranowice. W realizowanym obecnie planie rozbudowy rozgłośni radiowych potrzeby ziem wschodnich znajdują pełne uwzględnienie. Już w r. 1939 rozpocznie działalność rozgłośnia wolska w Łucku.

Redakcja „Radio dla Wszystkich” składa na tym miejscu serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy w licznych listach wyrazili radość z ukazania się naszego pisma i życzyli mu dalszego rozwoju. Prosimy jednocześnie naszych czytelników o komunikowanie nam wszelkich uwag, spostrzeżeń i życzeń, związanych z „Radio dla Wszystkich”, które pragną być rzetelnym pryncipialem szerokości mas radiolubnych w całym kraju.

KUPON na poradę radiotechniczną

Radio dla Wszystkich № 6

Ważny od 11.XII do 24.XII 1938 r.

(Wyciąć i załączyć do listu)

Zamieszczony powyżej kupon na bezpłatną poradę należy dołączyć do listu

L. 27. W. Pani M. Brunnerowa, Kraków.

1. Odbiór na przedmieściach lub też za miastem jest zawsze lepszy niż w centrum miasta. Przyczyną osłabienia odbioru są duże masy metalowe (dachy blaszane, budynki żelazo-betonowe i t. p.). Z tych względów nie należy spodziewać się, by nawet dobra antena mogła dać tak silny odbiór, jak poza granicami miasta. Przebudowa odbiornika, wymiana kryształu na nowy również nie polepszy odbioru. Jedyną radą jest odbiornik lampowy. 2. Jeżeli przewód uziemiający nie łączy się z kranem wodociagowym, tylko z rurą, to miejsce styku na rurze powinno być oczyszczone z farby i rdzy do metalicznego połysku.

L. 28. W. P. M. Stradomski, Kowel.

Prawdopodobnie wada tkwi w głośniku. Radzimy dołączyć na próbę inny głośnik, który gra czysto w połączeniu z innym odbiornikiem. Przypuszczamy, że odbiornik zbudował W. Pan dobrze. Należałoby również spróbować, czy kondensator blokujący anodę lampy głośnikowej o większej pojemności nie polepszy brzmienia niższych tonów. Na schematach wymieniony kondensator oznaczono przez Cg. Pojemność tego kondensatora można zwiększyć do 8000 — 10.000 cm.

L. 29. W. Panowie: B. Czarnecki z Otok, J. Michalczak z Warszawy, M. Rapala z Muszyny i Z. Sobczyk z Woli Raczyborowskiej.

Ilość zwojów cewek dla obu zakresów fal do odbiornika detektorowego opisanego w Nr. 3 Radio dla Wszystkich, podaliśmy w odpo-

wiedzi pod L. 25. Cewki mogą być fabryczne (komórkowe) lub nawinięte na dwóch cylindrach we własnym zakresie. Dla cewek komórkowych należy zastosować odpowiednie podstawki ruchome, za pomocą których można by zmieniać odległość między uzwojeniami (sprężenie). Można również cewki komórkowe umocować na cylindrze odpowiedniej średnicy, a przez wzajemne ich zbliżenie zmieniać dowolnie sprężenie. Jeżeli cewki mają być nawinięte na cylindrach (różnej grubości), to należy wykonać takie urządzenie, które przez wsuwanie jednego cylindra do drugiego umożliwiałoby zmianę sprężenia, a przez to regulację selektywności i siły odbioru.

L. 30. W. Pan A. Borak, Zabłocie.

Prosimy o przeczytanie odpowiedzi pod L. 25, zamieszczonej w Nr. 5 Radio dla Wszystkich.

L. 31. W. Pan F. Peszuk, Witulin.

W celu zwiększenia selektywności odbiornika detektorowego radzimy dołączyć filtr selekcyjny eliminator. Filtr taki opisał tyg. Antena w Nr. 14 z ub. r. Wymieniony zeszyt tyg. Antena wysłał W. Panu administracja wydawnictwa po otrzymaniu 60 gr. przekazem lub znaczkami pocztowymi.

L. 32. W. Pan F. Serek, Ostrów Wlkp.

Selektywność odbiornika lampowego można zwiększyć przez dołączenie filtra selekcyjnego. Filtry takie produkuje f. Megacykl w Warszawie, ul. Piusa 45.

L. 33. W. Pan S. Mroczek, Janów k/Pińska.

Za pomocą kryształów cynkowych lub karborundowych można osiągnąć lepsze wyniki niż przy kryształach galen. Kryształy cynku nabędzie W. Pan w laboratoriach chemicznych (np. f. Motor w Warszawie, ul. Mar-

szalskowska 23). Karborund można nabyć w firmach posiadających narzędzia (np. f. K. Brun i Syn w Warszawie, ul. Bielańska 2). Przypominamy, że eksploatacja jak i budowa odbiornika z kryształem cynkowym lub karborundowym jest znacznie kosztowniejsza, detektory te bowiem wymagają źródła prądu w postaci małej baterii. Poza tym nie zawsze można trafić na dobry kryształ, a nabycie kilka do wyboru, narazi się W. Pan na spory wydatek pieniężny. Jednolampowy wzmacniacz baterijny da oczywiście lepsze wyniki, niż odbiornik z wymienionymi kryształami.

L. 34. „Radioamator z Kieleckiego”.

Opis cewek do odbiornika z Nr. 3 Radio dla Wszystkich podaliśmy w Nr. 5 pod L. 25. Prosimy o przeczytanie tej odpowiedzi zamieszczonej w Naszym poradniku radiotechnicznym. Opis i schematy wzmacniacza jednolampowego do odbiornika detektorowego zamieściliśmy w Nr. 5 Radio dla Wszystkich.

L. 35. W. Pan W. Budnik, Nowy Dwór.

1. O cewkach do odbiornika detektorowego pisaliśmy już w Nr. 5 Radio dla Wszystkich pod L. 25. Prosimy o przeczytanie tej odpowiedzi. Długość anteny łącznie z doprowadzeniem nie powinna przekraczać 50 m. Antena powinna być zawieszona jak najwyżej (tyki wysokości 10—15 m.). 2. Anteny, o których wspomina W. Pan w liście, t. zw. z przeciekami wykorzystują oddziaływanie anteny nadawczej magnetycznej i elektrycznej, przeto dostarczają odbiornikowi większą ilość energii niż anteny zwykłe — jednopromieniowe. Pomimo tego nie mają one zwolenników, ze względu na znaczny koszt ich budowy.

L. 36. W. Pan M. Podymon, Lublin.

Na list poprzedni W. Pana daliśmy odpowiedź w Nr. 4 Radio dla Wszystkich pod L. 10.

L. 37. W. Pan A. S., Margoniu.

1. Cewki obu firm, wymienionych w liście W. Pana są jednakowe pod względem jakości. 2. Schemat dwójki baterijnej z dwie-

ma pentodami (w. i m. cz.) jest w opracowaniu. Schemat dwójki z triodą i pentodą głośnikową serii 2-woltowej opisał tyg. Antena w Nr. 42 i 43 tyg. Antena z 1936 r. 3. Określenie mocy głośnika odpowiada mocy lampy głośnikowej. Ponieważ moc nowoczesnych lamp baterijnych jest stosunkowo mała ze względu na małe zużycie prądu (np. dla KL7 — 1,5 W, dla AL4 — 1 W), przeto należy zastosować odpowiedni głośnik. Głośnik większej mocy niż lampa da słaby odbiór. Zachodzi przeto konieczność dopasowania mocy głośnika i lampy końcowej w odbiorniku. Czas pracy baterii anodowej zależy od ilości lamp w odbiorniku oraz ogólnego (sumy) ich prądów anodowych.

L. 38. W. Pan J. Krasucki, Wysokie Mazow.

Radzimy zbudować wzmacniacz jednolampowy opisany w Nr. 5 Radio dla Wszystkich. W wzmacniaczu tym można stosować triodę lub pentodę głośnikową. Przypominamy, że pentoda da znacznie silniejszy odbiór niż trioda.

L. 39. W. Pan Z. Łankiewicz, Wągrowiec.

Jeżeli zwraca się W. Pan do naszego pisma w dwóch różnych sprawach, wówczas należy je napisać na oddzielnych kartkach. Łącząc poradę techniczną z rozwiązaniami szarady, naraża się W. Pan na pominięcie w konkursie lub nieotrzymanie porady, gdyż te sprawy są załatwiane przez różnych referentów odpowiednich działów, a listy petentów przechowujemy przez czas dłuższy, w celu powołania się na daną już odpowiedź, jeżeli wynika dalsza korespondencja.

Słuchawki można namagnesować za pomocą specjalnej magniesnicy. Magniesnice takie można nabyć w większych firmach ze sprzętem radiotechnicznym. Magniesnica czerpie prąd z baterii anodowej o bardzo małym natężeniu. Opis ładowania akumulatorów za pomocą prądu stałego lub zmiennego znajduje W. Pan w broszurce p. t. „Zasilanie i obsługa odbiorników”. Wymienioną broszurkę wysłał W. Panu administracja naszego pisma po otrzymaniu 50 gr. przekazem lub znaczkami pocztowymi.

Wesoły mikrofon

Próba nerwów

Antoś Ceratka cieszy się w naszym miasteczku sławą człowieka o gołęmb sercu. Istotnie — dobre chłopisko. Choć do rany go przyłóż. Miód. Łagodne toto, serdeczne, życzliwe. Nikomu krzywdy nie robi. Dzieciaka w pień nie wytnie, kobiety nie zrówna z ziemią, domu, nawet wysoko asekurowanego, nie podpali. To też wszyscy w naszym miasteczku tak go kochają, że radzi by mu nieba przychylić (co wcale nie znaczy, że życzą mu rychłej śmierci).

Antoś Ceratka nawet jak pożyczka pieniędzy, to robi to z takim wdziękiem, że aż miło mu odmówić. Nie tylko że się nie obrazi, ale jeszcze wyjmie 10 groszy i powie:

— Ja tylko tak żartowałem. Pieniądze, jak widzisz, mam.

Potem kupuje dwa „ergo“ i rozdaje ubogim, t. zn. mnie.

Antoś kocha również zwierzęta. Z każdym psem jest na ty. Żadnemu kotu nie przejdzie przez drogę, bo wie, że koty są przesadne. Woźnicom, przyjeżdżającym do młyna, opowiada dowcipy, żeby i konie się uśmieły. Przed świniami tylko ucieka, ale jedynie dlatego, żeby myślały, że uważa je za dziki, a nie za ordynarne świnie.

Anioł, nie człowiek.

— Antoś, — mówię do niego wczoraj, — czy ty rzeczywiście jesteś taki doskonały? Czy ciebie naprawdę nie można wyprowadzić z równowagi?

— Ano spróbuj, — powiada.

— Jakto spróbuj, — pytam, — mam cię w ucho kropnąć, czy co?

— A choćby, — zgodził się Antoś.

— No, nie, — zaprotestowałem, — nie lubię zadawać obrażeń cielesnych. Wolę ci raczej jaką szkodę materialną wyrządzić.

— Proszę bardzo.

Coby tuż, — pomyślałem, rozglądając się po pokoju.

— Pozwolisz, że stłukę szybę.

— Możesz wszystkie sześć, jeśli łaska...

— Jakto sześć, kiedy w oknie widzę tylko cztery?

— Myślałem również o swoich okularach — wyjął Antoś.

Psłakrew, zakląłem, z takim rzeczywiście nie da się nic zrobić.

Nagle wzrok mój padł na detektor.

Wiedziałem, że radio to słaba strona An-

tosia, o czym świadczyły odciski na jego uszach, pochodzące od słuchawek.

— A gdybym tak ci to zepsuł? Nie wścieklibyś się?

— Ano spróbuj.

— Antoś, — mówię, — nie provokuj, bo za chwilę detektorek diabli wezmą.

— A niech wezmą, — uśmiecha się Antoś.

— Oj, bo pożałujesz — zagroziłem.

— Ja? — zapytał głupio Antoś, nie przestając się uśmiechać.

— Chyba, że nie ja, idioto!

To rzełszy, szybkim ruchem zerwałem przewód łączący aparat z anteną i wyrzuciłem detektor razem ze słuchawkami przez okno.

Antoś spojrział na mnie drwiąco i wskazał mi palcem czoło. Potem podszedł do okna, wychylił się za parapet i powiedział melancholijnie:

— Masz pecha. Wpadł do studni. Bardzo ci współczuję.

— Ty mnie? — zapytałem zdziwiony.

— No tak, bo żona ci za to porządnie zmyje głowę.

Ponieważ Antos jest kawalerem, więc w lot się zorientowałem, że chodzi tu o moją żonę.

— Ach, tak, — mówię, — poskarżysz się mojej żonie! Taki duży i skarżypyta. Zresztą dobrze, poskarż, uśmieje się z ciebie i tyle.

— A ja ci mówię, że dostaniesz wałkiem od ciasta po głowie.

— Fe, co ty takie rzeczy o mojej żonie mówisz. — To łagodna kobieta.

— Tego i łagodna nie przebaczy.

— Dlaczego?

— Bo widzisz — wyjaśnił Antoś — zapomniałem ci powiedzieć, że ja kupuję sobie nowy aparat. A ten detektor, który wyrzuciłeś przez okno, kupiła ode mnie w tajemnicy twoja żona, żeby ci go ofiarować na gwiazdkę... Pieniądze już otrzymałem...

(j. c.)

Najmilszy prezent gwiazdkowy

Co chcemy zobaczyć pod choinką?

Na popularnym w Warszawie „Kercelaku“ gwar, ruch, tłumy ludzi, tak, że trudno przecisnąć się w wąskich przejściach między straganami, aż uginającymi się pod stosami towarów.

Nie jest to jednak jeszcze tydzień przedświąteczny, to też kupujący się nie śpieszą. Chodzą, oglądają, pytają o ceny. Denerwuje to sprzedających.

— Ogląda i wydziwia dwie godziny — słyszę gniwny głos kupcowej — a kupi bawelny za piątkę. Tylko zdenerwuje... Tu następuje wyrażenie niezbyt pochlebne dla kupującej, która poszła dalej.

— A jak się człowiek zdenerwuje moja pani, to potem w handlu do niczego — odpowiada uprzejmie sąsiadka z następnego straganu.

Ta wymiana zdań jest dla mnie przestrożą, aby nie wdawać się lekkomyślnie w rozmowę. To też chodzę i oglądam zdaleka, słucham i tylko czasem półsłówkami od niechcenia staram się sprawdzić zasłyszane tajemnice Kercelaka.

Oto jedna z nich. Obuwie noszone jest tu w większej cenie i znajduje szybciej nabywców niż nowe. Buty na Kercelaku są naogół bardzo tanie; siłą rzeczy więc ani skóra, ani robota nie mogą być pierwszorzędne.

Obok wspaniałych dyrektorskich lakierków spostrzegam aparat radiowy. Jestem ciekawa, czy jedyny na Kercelaku. Okazuje się jednak, że nie. Radio sprzedaje tu równie dobrze szewc, jak i krawiec, a u szanującego się zegarmistrza jest niemal obowiązkowe. I kupiwszy piękny zegarek za 50 groszy, uważam, że mam prawo do 5-minutowej rozmowy. Zapytuję więc czy aparaty radiowe znajdują szybko nabywców.

— Żeby tylko miał więcej — pada odpowiedź. Jeszcze teraz na święta każdy radby mieć u siebie muzyczkę. A i posłuchać dużo ciekawego można.

— A więc przed świętami najwięcej sprzedaje pan aparatów?

— W karnawale jeszcze więcej. Jak się ludzie żenią. Ze ślubu to idą do fotografii, a po tym prawie zaraz po radio, żeby im wesoło było. A nie jeden elegancki facet już na wesele swojej ślubnej małżonce używanego „supera“ przytaska. Naturalnie nabywając radio na Kercelaku, nie wymaga się

dużo od swego starego odbiornika. Kogo tylko stać — ten woli kupić nowy odbiornik z gwarancją, już nie w straganie, ale w „prawdziwym“ sklepie.

„Prawdziwy sklep“ — przypominał mi inny obraz, niedawno widziany w śródmieściu.

Ona, śliczna blondynka, jest całkowicie pochłonięta ważnym zagadnieniem, które ma rozstrzygnąć: z jakiego drzewa ma być odbiornik? Bo, że najlepszy, najbardziej selektywny, ostatni model, to rzecz jasna, ale który z nich chciałby mieć w swoim mieszkaniu? Ten będzie harmonizował z meblami... lecz i kontrasty dają piękne efekty. Np. czarny z hebanu na tle jasnego stolika. Bezradne spojrzenie zwraca się na towarzysza, którego męska sylwetka pociąga mój wzrok.

— Więc który szanowna pani uważa? — słyszę głos sprzedającego. Myśli moje wracają na Kercelak. O Boże, czyż nasza krótka rozmowa obowiązuje do kupna?

Jestem jednak bardzo zadowolona z mojej wędrowki po Kercelaku i tego co usłyszałam. Miłą jest mi myśl, że radio, ten cudowny owoc genialnego umysłu ludzkiego, daje radość i stało się przysiacielem nie tylko uprzywilejowanych, którzy i tak mają wiele radości w życiu, ale zawędrowało do najuboższych, których nie stać na kupno nowego odbiornika, na stragany Kercelaka.

A. B.

Świat ukryty w słuchawkach

Powoli, z starannością, jaką otacza się rzecz ulubioną, zdejmuję pacjent z uszu słuchawki. Widocznie nasłuchiwał się do syta i pragnie w spokoju zastanowić się nad tym, co mu przed chwilą przyniosły ze studia rozgłośni drgające wiecznym życiem fale radiowe.

Pacjent w słuchawce prowadzi niemą rozmowę. Umysł roztrząsa uważnie, czy prelegent ma rację w tym, co mówi, przenosi się wraz z reporterem w miejsce, skąd dochodzą okrzyki, słyhać entuzjazm, manifestacje, napawa się wreszcie dźwiękami łagodnie na falach płynącej muzyki. Niech tylko chorego ogarnie osamotnienie — już chwytą za słuchawki. W dużej sali, w której leży ponad 20 osób panuje wszechwładna cisza i — radio...

Szpital, w którym to obserwuję, znajduje się w Warszawie i nosi nazwę „Dzieciątka Jezus“. Takich radiofonizowanych szpitali jest w Polsce coraz więcej.

W szpitalu „Dzieciątka Jezus“ nie wszędzie panują jeszcze słuchawki, które są tu praktyczniejsze niż głośniki. Posiada je kilka oddziałów i pawilonów, w innych jest jeszcze głośnik. Zginie on, gdy tylko znajdzie się pieniądze na słuchawki. Zostawi się go tylko tam gdzie są rekonwalescenci, gdzie istnieje wspólny nastrój. Jadalnia, na przykład. Króluje w niej niepodzielnie duży głośnik. Nie przeszkadza nikomu, a kto wie — może daje nawet apetytu? Tutaj nie ma głosów za i przeciw, jak w sali chorych, i dyżurująca pielęgniarka nie musi się troszczyć, jak wybrnąć z tej trudnej sytuacji, chcąc wszystkim dogodzić.

Z tym to zapewne jest największy kłopot? — pytam naczelnego dyrektora szpitala, dr. Konrada Okolskiego.

— Tak, i dlatego korzystam z każdej okazji, aby wprowadzić słuchawki. Jak tylko jakiś z oddziałów i pawilonów podlega remontowi, zaprowadzam natychmiast odpowiednią instalację tak, aby słuchawki mogły obsłużyć dwa sąsiadujące łóżka. Nieraz zdarza się, że lekarze danego oddziału kupują własnym wysiłkiem nowy sprzęt radiowy, aby w ten sposób móc ulżyć i zapewnić rozrywkę chorym.

— W jakim czasie radio jest dostępne?

Radio czynne jest przez cały dzień, tak, że chorzy, korzystający ze słuchawek mają możliwość dowolnego wyboru programu. Tam gdzie istnieją głośniki, radio działa w oznaczonych godzinach.

— A jak reagują chorzy na audycję? Jaki program cieszy się największym zainteresowaniem?

— Chorzy słuchają radia bardzo chętnie. Jest to naturalnie uzależnione również od stanu psychicznego i fizycznego pacjenta. Są audycje, cieszące się powszechnym zainteresowaniem, jak np. audycje dla chorych, muzyka, specjalne pogadanki. W niedziele leżący słuchają Mszy Świętej...

— Jaki wpływ wywiera radio na chorych? — Rola radia w szpitalu jest — doniosła, a wpływ na chorych bezwzględnie dodatni. Nie spotkałem żadnych zastrzeżeń co do samego istnienia radia. Jest ono dla chorych najpoważniejszą rozrywką. Zrozumiałe, że znajdujemy ze strony chorych życzenia, dotyczące już samego programu, które, w miarę możliwości, staramy się uwzględnić.

— Skoro więc ze strony chorych nie ma żadnych zastrzeżeń, może dyrekcja posiada pewne życzenia, projekty na przyszłość...

Poruszyłem widocznie „sedno“ sprawy, bowiem twarz mego rozmówcy ożywiła się widocznie.

Owszem — odpowiada dyrektor szpitala — mam wielkie pragnienie, które niestety, będę w stanie zrealizować, gdy na to pozwolą fundusze. Pragnąłbym założyć własną stację nadawczą. Ułatwiłoby to nam, lekarzom, szalenie pracę. Mogłbym za pomocą mikrofonu prowadzić z chorymi pogawędki, pytać ich o życzenia, obserwację, słowem — być każdej chwili w kontakcie z pacjentem. Korzystaliby z mikrofonu lekarze, mówiąc o sprawach, dotyczących bezpośrednio chorych. Posiadanie centralnej stacji pozwoliłoby na ulepszenie programu i dostosowanie go do istotnych potrzeb chorych. Walczę w wielu miejscach o potrzebne na to środki pieniężne. Muszę je znaleźć — kończy stanowczo mój rozmówca.

Los chorych nie jest obcy tysiącom innych osób i dlatego ostatni etap, wieńczący dzieło radiofonizacji szpitala, zostanie osiągnięty. W najbliższym czasie muszą zabrzmieć w słuchawkach słowa dyrektora i lekarzy, dające otuchę, radę i — zapewnienia powrotu do zdrowia. Jakże chętnie będzie słuchać tego tysięczna rzesza chorych.

A. Pawlikiewicz

Kacik rozrywkowy

ZADANIE Nr. 5.
KONIKÓWKA
ul. Jerzy Rudowski.

n	y	c	h	d	l	k	l	z	w
d	l	a	p	o	z	a	d	y	ń
n	u	z	w	s	y	s	t	ó	w
k	ł	o	p	r	e	n	l	e	m
n	a	m	e	m	e	n	i	k	w
n	u	n	i	e	s	y	p	o	r
									r

Ruchem konika szachowego objechać pola i odczytać rozwiązanie. Początek w boku podwójnie obramowanym.

Rozwiązanie Zadania Nr. 5 należy przesyłać do dn. 1 stycznia 1939 r. pod adresem redakcji „Radio dla Wszystkich“ — Warszawa 1, Mazowiecka 5.

Rozwiązanie Zadania Nr. 3 brzmi: „Powrót Śląska do Polski“.

Nagrody otrzymali:

Książki: W. Protasiuk w Łowaczyskach, E. Skłodowski w Mokowie, J. Nawrocki w Gdyni.

Bezpłatne prenumeraty roczne „Radio dla Wszystkich“: M. Przybylski w Grudziądzu, A. Szendziolorz w Michałowicach, W. Sobczak w Bylinach.

Bezpłatne prenumeraty półroczne: Z. Strzelecki Oddz. Nr. 1 w Łodzi, J. Łompiński w Warszawie, E. Gwoździuk w Koniczynie, A. Kacpura w Tuchlinie, M. Zawistowski w Mogielnicy.

Uwaga Czytelnicy!

Następny świąteczny numer „Radio dla Wszystkich“ ukaże się przed świętami Bożego Narodzenia w zwiększonej objętości i będzie zawierał między innymi

Warunki Wielkiego Konkursu Premiowego „Radio dla Wszystkich“

PRENUMERATA:

rocznie — zł. 2.00
półrocznie — zł. 1.10
kwartalnie — zł. 0.60

CENY OGŁOSZEŃ: w tekście 75 gr. mm., poza tekstem — 60 gr. mm.

REDAKCJA: Warszawa, Mazowiecka 5, tel. 553-50.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Chmielna 63, tel. 630-70.